БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 169 (16.252) ● 20 июль 1975 йил, якшанба ● Баҳоси 2 тийин

БЕШ ЙИЛЛИКНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЯКУНЛАЙМИЗ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВга

Азиз Леонид Ильич!

Сизнинг Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчиларининг сайловолди йиғилишидаги ёрқин ва мазмундор нутқингизда илғор шахтёрларнинг ватанпарварлик ҳаракатига юксак баҳо берилди ва уларнинг тажрибаси халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида кенг миқёсда қўлланилади, деб ишонч билдирилди.

Биз шуни яхши тушунамизки, ҳамма бригадалар, участкалар, сменалар, корхоналар илғор коллективларнинг иши даражасига эришиб олса, ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқроқ фойдаланиш, мавжуд резервларни ишга солиш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, мамлакатимиз экономикасини ривожлантиришда катта қадам қўйиш имконини беради.

Леонид Ильич Сизга қувонч билан маълум қиламизки, рангли металлургияда ҳам партия XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа кенг қулоч ёзди. Норильск, Олмалиқ, Тирниауз. Жезқозғон, Узоқ Шарқ, Балхаш ва Юқори Днепр кон-металлургия комбинатларининг руда конларида ишлаб турган бизнинг бригадаларимиз 1975 йил учун олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар.

Бу йил барқарор юксак кўрсаткичларга эришилди: тоғлардаги конларга тик йўл очишда ойига 150-160 погон метр, портлама қудуқлар пармалашда ҳар агрегат ҳисобига сменада 60-70 метр тоғ жинслари кавланади ер остида ўзиюрар техника ёрдамида суткасига 850-970 тонна руда қазиб олинади. Карьерларда бир экскаватор билан кунига ортилган тоғ массаси 7 минг куб метрдан ошиб кетди. Бу кўрсаткичлар техникадан фойдаланиш ва бригаданинг ҳар бир аъзоси ҳисобига меҳнат унумдорлиги жиҳатидан тармоқдаги ўртача кўрсаткичдан 1,5-2 баравар ортиқдир.

Бу муваффақиятларга партия Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг биз-кончилар тўғрисидаги доимий ғамхўрлиги туфайли эришиш мумкин бўлди. Бугун бизнинг ихтиёримизга юксак унум билан меҳнат қилишимизга қўл келадиган кончилик техникаси бериб қўйилган, яхши шароит яратилган.

Илғор шахтёрларнинг юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришиш йўлида бошлаган ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлаб, Ватанимизнинг муваффақиятлари учун бениҳоя фахрланиб, рангли металлургия кончилари улардан намуна олишга ва меҳнатда янги муваффақиятларга эришишга қаттиқ бел боғладилар.

Биз бригадаларда ўз имкониятларимизни муҳокама қилиб, меҳнатни яхшироқ ташкил этиш, технология интизомига қаттиқ риоя қилиш, асбоб-ускуналардан янада тўла-тўкис фойдаланиш ва илғор иш усулларини кенг қўлланиш ҳисобига 1975 йилда қуйидаги кўрсаткичларга эришишга қарор бердик:

ер ости ишларида ўзи юрар ускуналардан фойдаланиб, ҳар суткада камида 1000 тонна руда қазиб чиқарамиз;

тоғ конларига тик йўл очишда суткасига 8 погон метр ёки ойига 220 метр тезлик билан ишлаймиз;

бир станок билан ҳар сменада 85 метр портлама қудуқ шарочка усулида пармалаймиз;

«КГ-8 И» экскаваторида ҳар суткада камида 7 минг куб метр ва «КГ-4,6» экскаваторида камида 4 минг куб метр тоғ массасини кавлаш унумдорлигига эришамиз.

Ҳар суткада «БелАЗ-540» ағдарма машинасида камида 2000 тонна тоғ массаси ташиймиз ва машинанинг ҳар тонна юк кўтариш ҳисобига йилига 27.600 тонна километр унумдорликни таъминлаймиз.

КПСС Марказий Комитетини, шахсан, Сиз, Леонид Ильични ишонтириб айтамизки, биз олган мажбуриятлар албатта муваффақиятли бажарилади.

Биз рангли металлургиянинг барча меҳнаткашларига мурожаат қилиб, 1975 йил планини ва умуман беш йилликни тўла ҳамда ошириб бажаришга, янги, янада юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришиш учун, КПСС XXV съездига юбориладиган меҳнат рапортига қўл қўйиш ҳуқуқини олиш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришга даъват этамиз.

Азиз Леонид Ильич, Сизга сиҳат-саломатлик ва севикли Ватанимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлашда янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Ю. РАХМАНОВ — В. И. Ленин номидаги Узоқ Шарқ кон-металлургия комбинати проходчиклар бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. **В. ПОДВИГИН** — В. И. Ленин номидаги Олмалиқ кон-металлургия комбинати экскаваторчилар бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. **А. ГРЕЧИШНИКОВ** — К. И. Сатпаев номидаги Жезқозғон кон-металлургия комбинати пармалаш бригадасининг бошлиғи. **В. ЛЕВИЦКИЙ** — Юқори Днепр кон-металлургия комбинати «БелАЗ-540» ағдарма машинаси шофёрларининг бригадири. **Н. МОЛОСТОВ** — Тирниауз кон-металлургия комбинати тозалаш забойи кон-ишчиларининг бригадири. **Н. СКВОРЦОВ** — Октябрь революциясининг 50 йиллиги номидаги Балхаш кон-металлургия комбинати экскаваторчилар бригадири. **И. СНЕГИРЕВ** — А. П. Завенягин номидаги Норильск кон-металлургия комбинати тозалаш забойи ишчиларининг бригадири.

«СОЮЗ-19» БЕШ КУНДАН БЕРИ КОСМОСДА

Москва областидаги учишни бошқариш маркази, 19 июль. (ТАСС). Бугун Москва вақти билан 9 дан 40 минут ўтганида «Союз-19» космик кемасининг ичида Алексей Леонов билан Валерий Кубасовнинг бешинчи иш куни бошланди.

Биринчи алоқа сеансида кема командири А. Леонов космонавтларнинг уйқуси қаттиқ бўлганлигини ва улар ҳордиқ чиқаришдан сўнг ўзларини яхши ҳис этаётганликларини маълум қилди.

Соат 13 гача «Союз-19» кемаси планета теварагидан 63 марта айланиб учди, шулардан 27 мартаси Американинг «Аполлон» кемаси билан туташган ҳолда айланди. Телеметрик информация маълумотлари ва экипажнинг докладларига кўра, «Союз-19» кемаси ичидаги системалар нормал ишлаб турибди. Турилувчи аппарат ва орбитал модулдаги микроиқлим параметрлари қуйидагича; Босим — симоб устунининг 512 миллиметрида, температура Цельсий ҳисоби билан 20 градусда.

Бугунги кун программасида «Аполлон» кемаси билан биргалашиб учиш чоғида илмий ва техникавий экспериментларни давом эттириш кўзда тутилади.

Н. В. ПОДГОРНИЙ БИЛАН Ж. ФОРД БИР-БИРЛАРИГА ТЕЛЕГРАММАЛАР ЮБОРДИЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Америка Қўшма Штатларининг Президенти Жеральд Р. Фордга телеграмма йўллаб, АҚШнинг миллий байрами — мустақиллик куни муносабати билан қутловлар ва энг яхши тилаклар изҳор этди.

Президент Жеральд Р. Форд жавоб телеграммасида қутловлар учун миннатдорчилик билдирди.

(ТАСС).

«САЛЮТ-4»да ЭКИПАЖ САККИЗ ҲАФТАДАН БЕРИ ИШЛАЯПТИ

Учишни бошқариш маркази, 19 июль. (ТАСС). Петр Климук билан Виталий Севастьяновнинг «Салют-4» орбитал илмий станциясида учаётганликларига саккизинчи ҳафта тугаяпти. Космонавтлар 56-иш кунини эрталаб соат 5 да тугатдилар.

Ўтган кун программасининг асосий мазмунини медицинавий тадқиқотлар ва экспериментлар ташкил этди. Космонавтлар велоэргометрдан фойдаланиб электрокардиографик тадқиқотларни бажардилар. Юрак қон томир системаси ва қон айланиш функциясининг тадқиқотлари ҳам давом эттирилди. Бунда юрак биоэлектрик активлиги кўрсаткичлари қайд этилди, артериал босим, қоннинг зарб ва минутлик ҳажмлари ва бошқа бир қанча кўрсаткичлар миқдори ўлчанди.

Медицина контроли маълумотлари ва экипаж аъзоларининг докладларига кўра, Петр Климук билан Виталий Севастьяновнинг аҳволи ва кайфияти яхши. Экипаж орбитада учиш мобайнида юксак иш қобилиятини ва яхши кайфиятини саклаб келмоқда. Тинч ҳолатда командирнинг томир уриши минутига 70 мартага, борт инженериники эса 72 мартага боряпти. Артерия қон томирининг босими эса командирники симоб устунининг 110/65 миллиметрини ва борт инженерники эса 115/70 миллиметрини ташкил этмоқда. Станция ичидаги системалар нормал ишлаб турибди.

«Салют-4» орбитал станциясининг учиши давом этмоқда.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ!

Андижон областидаги саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, маҳсулотни реализация қилиш ҳажми ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан етти ойлик давлат планини муддатидан илгари 17 июлда бажардилар. Ой охиригача 29 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинади.

(ЎзТАГ).

БУТУН ИНСОНИЯТ БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА

Космосда халқаро матбуот конференцияси

Москва ва Хьюстондаги матбуот марказларида ишлаётган журналистлар учун кемаларнинг экипажлари билан матбуот конференцияси бошланганида «Союз — Аполлон» космик комплекси 18 июль соат 20 дан 30 минут ўтганида Совет Иттифоқи билан Польша Халқ Республикасининг чегараси устидан учиб ўтарди. Матбуот конференцияси бевосита «Союз» ва «Аполлон» кемаларидан рангли телевидение орқали кўрсатиб турилди, уни юз миллионлаб кишилар кўрдилар ва тингладилар.

Матбуот конференцияси бошланганида кема командирлари: Томас Стаффорд русча ва Алексей Леонов инглизча гапирдилар.

— Биз, — деди Т. Стаффорд, — бугун космосда «Аполлон—Союз» экспериментал программаси бўйича ишлаётганлигимиздан бахтиёрмиз. Ҳозир Америка, СССР, бутун дунё кузатиб турган учишнинг муваффақияти икки мамлакатимиз, ушбу программа раҳбарлари, шунингдек, инженер-техник ходимлар ва бошқа мутахассисларнинг ирода, ҳамкорлик ва куч-ғайратлари натижасидир. Кеча мен туйнукни биринчи бор очиб, Валерий билан Алексейга «Хэллоу» деганимда, космосда туйнук очиб, инсоният тарихида янги даврни очяпмиз, деб кўнглимдан ўтказдим.

Ушбу парвозда қатнашишдан, Совет космонавтлари билан ишлашдан кўп лаззат оляпман.

— Биз икки мамлакатнинг вакилларимиз, — деди А. Леонов, — халқларимиз ва ҳукуматларимиз биргалашиб ҳамкорлик руҳида ишлашни истаётганликлари-дан, АҚШ ва СССРдаги жуда кўп мутахассислар ушбу парвозни рўёбга чиқариш учун кўпдан-кўп куч-ғайрат сарфлаганликларидан шу биргалашиб учишни амалга ошириб турибмиз.

Сўнгра учишни бошқариш совет марказининг операторлари космонавтларга аталган саволларни бера бошладилар.

Борт инженер **Валерий Кубасов**га савол: космосда биринчи сваршчик пайвандчи бўлган кишисиз, ҳамма миллатлар учун баб-баравар наф келтирадиган принципларда барча манфаатдор мамлакатларнинг куч-ғайратлари билан доимий орбитал станция яратилиши мумкинми?

Жавоб: Дарҳақиқат, «Союз-6» кемаси учаётган пайтда менинг биринчи бўлиб космосда сварка-пайванд қилишимга тўғри келди. Ҳозир биргалашиб учиш чоғида биз «универсал печь» билан ўтказиладиган эксперимент бажаришда қатнашдик. Биринчи эксперимент ҳам, иккинчи эксперимент ҳам космосдаги металлургия соҳасига тааллуқлидир. Бу соҳанинг келажаги катта деб ўйлайман.

Дональд Слейтонга савол: уруш вақтида Европа устида учгансиз. Бугунги кунда космосдан қараганда шу қитъа қандай кўринади?

Жавоб: Европа қитъаси устида булут бўлганлигига қарамай, биз унинг устидан учиб ўтаётганимизда менга у жуда гўзал бўлиб туюлди.

Вэнс Брандга савол: Бир неча кундан бери газета олаётганингиз йўқ. Биз, журналистлардан қандай янгиликлар эшитишни истардингиз?

Жавоб: Албатта мен хушхабарлар эшитишни истардим. Масалан, Ер юзининг кўп қисмларида тинч ҳаёт тантана қилганлигини, умуман тинчлик мустаҳкамланиб қолганлигини эшитишни истардим. Шу жиҳатдан олганда биз хушхабарлар эшитишни хоҳлардик.

СССРнинг космонавт учувчиси Валерий Кубасовнинг иккита фарзанди бор. Унинг қизи мактабда ўқийди. Космосдан туриб ер юзидаги ҳамма болаларга нима тилардингиз деган саволга «Союз» кемасининг борт инженери жавоб қайтариб, уларга бахт-саодат ва шодлик, мактаб ўқувчиларига эса ҳозирги татил кунларида яхши ҳордиқ чиқаришларини тилайман, деди.

Т. Стаффордга савол: Ердаги кўпгина мавжуд проблемаларни назарда тутганда сизнингча космик парвозларга кетаётган ҳаражатлар ўзини қанчалик оқлай олади?

Жавоб: космосни ўрганишга сарфланаётган куч-ғайратлар ўзини тамомила оқлаяпти. Улар ердаги халқларга жуда катта фойда келтириб, ўзини анча ортиғи билан қоплаяпти.

Журналистлар космик рассом сифатида А. Леоновга мурожаат этиб, космосдаги кемаларнинг қўшма миссияси асосий моҳиятини ифодалайдиган бир расм нусхасини ерга кўрсатишини илтимос қилдилар. Бунга жавобан Леонов ва Стаффорд СССР билан АҚШнинг давлат байроқларини қўлга олишиб журналистларнинг гулдурос қарсаклари остида уларни «туташтирдилар».

Сўнгра А. Леонов Т. Стаффордга қараб чизган расмини кўрсатди. Шундан сўнг Хьюстондаги учишни бошқариш маркази космонавтлар ва астронавтларга савол беришга ўтди.

Дастлабки учиш кунларида «Союз» кемаси экипажининг ҳаракатларини қандай баҳолайсиз? — деб Т. Стаффорддан сўрашди.

Жавоб: мен уларнинг барча ҳаракатларини жуда яхши деб ҳисоблайман. Улар ҳамма мураккаб маневрларини қойил қилиб бажаришди. Биз кемаларни мўлжалдагидан бир мунча барвақтроқ туташтиришга улгурдик.

В. Кубасовга савол: Сизлар орттирган биргалашиб учиш тажрибаси СССР билан АҚШ ўртасида космосни ўзлаштириш ишида бўлғуси ҳамкорликка қандай ҳисса қўшиши мумкин? Қандай янгиликларни билиб олдингиз? Келажакда космонавтлар ва астронавтларга нима фойдали бўлиши мумкин?

Жавоб: Даставвал амалда шуни билдикки, космосда биргалашиб уча олишимиз ва ҳамкорлик қила олишимиз мумкин. Биз яқиндагина бу ишга тайёрлик кўрган бўлсак, ҳозир биз ҳаммамиз уни амалда текшириб чиқдик. Кечаги ва бугунги кун бизга шуни исбот қилдики космосдаги учрашув чоғимизда, бир-биримизга яқинлашиш, туташиш чоғимизда, биргаликдаги фаолиятимизда, бир-бирларимизнинг кемаларимизга меҳмон бўлиб ўтган пайтимизда бизда ҳеч бир проблема кўндаланг бўлгани йўқ, балки тўла ҳамжиҳатлик ҳукм сурди. Мўлжалдаги ишларимизнинг ҳаммасини бажардик. Энг муҳими шу.

А. Леоновдан сўрашди: «Аполлон» кемасини қанчалик комфортабел деб топдингиз ва Американинг космик таоми сизга қанчалик мансур тушди.

Жавоб: «Аполлон»даги машқларда кўп марта бўлганман ва бугун космосда унда олти соат бўлдим. Менга кема ва ундаги идеялар, унинг маневр қила олиши ва имкониятлари жуда ёқди. Кема кўпгина мураккаб вазифаларни ҳал этишга имкон берадиган даражада пухта эканлигини кўрсатди. Менга унинг космосдан туриб ерни кузатиш билан боғлиқ имкониятлари ёқди. «Аполлон»да еган овқатларим менга ғоят мансур тушди: ҳам яхши тайёрланган, ҳам янги. Лекин файласуфларнинг айтишича, татиб кўраётган таомингиз эмас, балки уни ким билан баҳам кўраётганингиз муҳимдир. Мен бўлсам дастурхон атрофида дўстларим Стаффорд, унинг ҳамкасблари билан бирга ўтирдим.

Д. Слейтонга савол: Илгари учган астронавтлардан эшитганларингизга нисбатан ўз космик таассуротларингиз қандай?

Жавоб: Ҳаммаси менга айтиб берганларига яқин бўлиб чиқди: Бир томондан, баъзи қийинчиликлар учраган бўлса, иккинчи томондан, олинган таассурот ғоятда бошқача. Космосдан қараганда планетамизнинг кўркамлигини тасвирлаб бериш қийин. Уни баён қилгани сўз қайда дейсиз? Мен жаҳонга шундай баландликдан бир назар ташлаш ғоят фойдали бўлур эди, деб ҳисоблайман.

Яна **А. Леонов**га савол: Қайси хилдаги космик парвозларда қатнашишни хоҳлардингиз?

Жавоб: Ҳозир ҳаммамиз — космик кемада учаётганлар ҳам, учмасдан бизни кўриб, сўзларимизни тинглаётганлар ҳам инсониятнинг космик фазодаги катта йўли бошида турганимизга астойдил аминман. Ер курраси теварагида узоқ вақт учадиган космик кемада яна бир карра бўлиб, диёримизнинг ранг-баранг қиёфасига рассом кўзи билан қарашни, уни хотирада сақлаб қолиб, бутун гўзаллигини кишиларга етказишни хоҳлардим. Мен ҳозиргидан ҳам юксакроқ баландликларда яна бир карра бўлишни истардим. Ўша жойдан ер бутунлай бошқача кўринса керак. Биз бунга эришсак керак деб ўйлайман: бунинг учун бизда вақт ҳам, куч ҳам етарли.

— Икковлон қандай парвозга жўнаб кетишни хоҳлардингиз? — деб сўрашди **Т. Стаффорд**дан.

— Космонавтлар ҳамиша янада такомиллашган аппаратларда учишни хоҳлайдилар, — деб жавоб қайтарди у. — Биз ҳам янги кемада учишни хоҳлардик. Техника тез ривожланиб бормоқда, бунга эришсак керак деб умид қиламан.

А. Леонов Т. Стаффорднинг жавобини тўлдириб деди: Кема бир бошқа-ю, ким билан учаётганинг бир бошқа гап. Мен космосга ўзинг ишонган ва сенга ишонадиган дўстлар билан учишни истардим.

Космонавтлар билан астронавтлар учишга тайёргарлик кўриб ўз ҳамкасбларининг тилини ўргандилар. Орбитада ишлаётганда тингловчининг тилида сўзлашиш принципи амалда ўзини оқладими, деб берилган саволга Т. Стаффорд бундай жавоб қайтарди.

— Жуда зарур дейиш мумкин. Биз шундай сўзлашгани қарийб бир йил тайёрландик. Бундай гаплашиш киши бир-бирини яхшироқ тушунишига ёрдам беради ва эҳтимоли бор хатоларни камайтиради.

— Совет космонавтлари билан Америка астронавтлари орбитада учрашган ҳозирги пайтда биргалашиб ўтказиладиган ва киши бошқарадиган планеталараро учиш имконини қандай баҳолайсиз? — деб сўрашди **В. Бранд**дан.

Жавоб: Мен бундай учиш имконини жуда яхши деб ҳисоблайман. Бу иш яқин келажакда бўлмайди, албатта. Яқин йигирма йил ичида шундай экспедиция ўтказилиши мумкин деб ўйлайман. Бу жуда қизиқарли бўлади ва бутун инсониятга нафи тегади.

Т. Стаффорд билан **А. Леонов**га савол: орбитада авария чиққудек бўлса, космонавтларни қутқариш муаммосини ҳал этишда бу парвознинг аҳамияти қандай?

А. Леонов: Биргалашиб учишни тайёргарлик бошлаганимизда қутқариш воситаларини пишиқтиришни, биринчи навбатда, периферия андрогин туташтириш узели яратиш, уни синаб кўришни программамизга негиз қилиб олдик. Бугун биз программанинг асосий қисмини бажардик, деб бемалол айтишимиз мумкин. Биз туташтириш узелини синаб кўрдик. Узел яхши ишлаяпти ва маҳкам ушлаяпти. Шу билан турли мамлакат техникасига тааллуқли бошқа космик системаларни унификация этиш борасидаги катта иш бошлаб берилди.

Т. Стаффорд: Космик парвозда бўлганингизда ҳамиша кутилмаган вазият келиб чиқиши мумкин. Бирон бир босқичда иккинчи бир кемага ёрдамга келиш имкони ниҳоятда муҳим бўлиши мумкин. Келажакда шундай имкониятлар эндиликда бўлиши мумкинлиги жуда соз. Мен бу борада катта қадам қўйдик ва бу қадам ғоят бебаҳо қадам бўлади, деб ўйлайман.

(ТАСС).

ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛ ОДИМЛАРИ

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ 1975 ЙИЛ БИРИНЧИ ЯРМИДА БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили планини муддатидан илгари бажариш ва КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, хўжалик ва маданий қурилишда янги муваффақиятларга эришдилар. Йилнинг биринчи ярмида асосий план топшириқларининг тўла ва ошириб бажарилиши таъминланди, халқ фаровонлигини янада юксалтириш давом эттирилди.

I САНОАТ

Саноат ишлаб чиқаришининг ўсиши йиллик планда белгиланган 6,7 процент ўрнига ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 7.7 процент бўлди. Маҳсулотнинг кўпчилик энг муҳим турларини реализация қилиш ва ишлаб чиқариш ҳажми юзасидан ярим йиллик план ошириб бажарилди. Пландан ташқари 4 миллиард сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинди.

Саноат айрим тармоқларида маҳсулот ишлаб чиқариш 1974 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан қуйидагича кўпайди:

Электр энергетика	5 процент
Ёқилғи саноати	7 процент
Қора ва рангли металлургия	5 процент
Химия ва нефть химияси саноати	11 процент
Машинасозлик ва металл ишлаш	12 процент
Ўрмон, ёғочсозлик ва целлюлоза—қоғоз саноати	6 процент
Бинокорлик материаллари саноати	7 процент
Енгил саноат	6 процент
Озиқ-овқат саноати	5 процент
Маданий-маиший ва рўзғор моллари	10 процент

Ярим йил мобайнида **меҳнат унумдорлиги** пландаги бир йил учун 5.7 процент ўрнига 5.9 процент кўтарилди. Ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришнинг бешдан тўрт қисмига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди. Саноат маҳсулотининг **таннархи** ва **фойда олиш** плани бажарилди. 1974 йилнинг биринчи ярмига нисбатан фойда 12 процент кўпайди.

Маҳсулотни реализация қилиш биринчи ярим йил планини ҳамма умумиттифоқ ва иттифоқ—республика саноат министрликлари ҳамда барча иттифоқдош республикалар ошириб бажардилар.

Айрим министрликлар маҳсулотни реализация қилиш планини қандай бажарганлиги ҳамда ишлаб чиқариш ҳажмининг ва меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари қандай бўлганлигини қуйидаги маълумотлардан билиш мумкин:

Умумиттифоқ ва иттифоқ-республика министрликлари ҳамда идоралари	Маҳсулотни реализация қилиш ярим йиллик планининг бажарилиш проценти	1975 йилнинг 1 ярмида 1974 йилнинг 1-ярим йилидагига нисбатан процент ҳисобида: ишлаб чиқариш ҳажми	меҳнат унумдорлиги
Энергетика ва электрлаштириш	101	105	103
Нефть саноати	102	107	107
Нефтни қайта ишлаш ва нефть химия саноати	102	109	108
Газ саноати	104	120	115
Кўмир саноати	102	103	103
Қора металлургия	100,2	105	104
Рангли металлургия	100.4	105	104
Химия саноати	100,8	111	108
Оғир ва транспорт машинасозлиги	101	104	103
Энергетика машинасозлиги	100.6	106	105
Электр техника саноати	102	109	107
Химия ва нефть машинасозлиги	102	109	107
Станоксозлик ва асбобсозлик саноати	102	111	108
Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқариш системалари	102	118	113
Автомобиль саноати	103	110	108
Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги	102	110	109
Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш учун машинасозлик	100,7	109	106
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги	102	108	107
Енгил ва озиқ-овқат саноати учун машинасозлик ва рўзғор асбоблари	100.5	109	106
Ўрмон ва ёғочсозлик саноати	102	106	106
Целлюлоза-қоғоз саноати	102	107	105
Бинокорлик материаллари саноати	101	108	106
Енгил саноат	102	106	106
Озиқ-овқат саноати	102	103	103
Гўшт ва сут саноати	102	106	104
Балиқ хўжалиги	100.9	105	103
Тайёрлаш	103	106	103
Медицина саноати	102	112	110
Микробиология саноати бош бошқармаси	104	124	113

Қуйида иттифоқдош республикаларга доир маълумотлар келтирилади (иттифоқ қарамоғидаги саноат ҳам шунга қўшилган):

	Маҳсулотни реализация қилиш ярим йиллик планининг бажарилиш проценти	1975 йилнинг I ярмида 1974 йилнинг 1-ярим йилидагига нисбатан процент ҳисобида: ишлаб чиқариш ҳажми	меҳнат унумдорлиги
РСФСР	101.7	107,3	106,2
Украина ССР	101.6	107.2	105.4
Белоруссия ССР	102.3	110.6	107.9
Ўзбекистон ССР	104,7	110.3	106,1
Қозоғистон ССР	101.6	106.4	103.8
Грузия ССР	103,4	110.5	108,6
Озарбайжон ССР	101.9	110.1	107,0
Литва ССР	102.5	109,0	107,4
Молдавия ССР	102,1	109.1	104,5
Латвия ССР	101,8	106,7	106,6
Қирғизистон ССР	101,9	107.8	104,6
Тожикистон ССР	103.5	109.1	104.7
Арманистон ССР	103.2	109.9	106.6
Туркманистон ССР	103.5	113.7	110.6
Эстония ССР	102,0	107.5	107.1

Маҳсулот энг муҳим турлари қандай ишлаб чиқарилганлигини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин:

	1975 йилнинг биринчи ярмида ишлаб чиқарилди	1975 йилнинг I ярмида 1974 йилнинг 1-ярим йилидагига нисбатан процент ҳисобида: процент ҳисобида	кўп, кам (—) ишлаб чиқарилди
Электр энергия — миллиард киловатт-соат	513	106	29,4
Нефть (газ конденсати билан бирга) — миллион тонна	240	107	15,6
Газ — миллиард куб метр	141	111	14,5
Кўмир — миллион тонна	348	102	8,0
Чўян — миллион тонна	51,1	104	1,8
Пўлат — миллион тонна	69,8	104	2,4
Қора металлар прокати — миллион тонна	56,7	105	2,8
Шу жумладан тайёр прокат	48,7	104	1,6
Пўлат қувурлар — миллион тонна	7,8	106	0,4
Темир руда — миллион тонна	114	103	3,6
Минерал ўғитлар (шартли бирликларда) — миллион тонна	44,0	113	4,9
Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари (шартли бирликларда) — минг тонна	223	116	30,7
Кальцийланган сода (100 процент) — миллион тонна	2,3	108	0,2

(Давоми иккинчи бетда).

ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛ ОДИМЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

Каустик сода (100 процент) — миллион тонна	1,2	107	0,08
Олтингугурт кислотаси — миллион тонна	9,0	111	0,9
Синтетик смола ва пластмассалар — миллион тонна	1,4	112	0,2
Химиявий толалар ва иплар — минг тонна	464	106	28,2
Автопокришкалар — миллион дона	25,4	111	2,5
Синтетик ювиш воситалари — минг тонна	366	109	31,0
Турбиналар — миллион киловатт	9,1	110	0,8
Турбиналар учун генераторлар — миллион киловатт	7,6	99,7	—0,03
Ўзгарувчан ток электр двигателлари — миллион киловатт	22,7	103	0,7
Металл қирқиш станоклари: минг дона	111	103	2,8
миллион сўмлик	733	110	66,7
Жами металл қирқиш станокларидан — сонли программа усулида бошқариладиган станоклар — минг дона	2,5	126	0,5
Темирчилик-пресс машиналари: минг дона	24,7	103	0,7
миллион сўмлик	189	106	10,7
Автоматлаштириш приборлар, воситалари ва уларнинг запас қисмлари — миллиард сўмлик	2,1	112	0,2
Ҳисоблаш техникаси воситалари ва уларнинг запас қисмлари — миллиард сўмлик	1,3	136	0,35
Металлургия асбоб-ускуналари — минг тонна	175	103	5,5
Кўмир тозалаш комбайнлари — дона	551	96	—25
Проходка комбайнлари — дона	237	92	—22
Нефть аппаратлари — минг тонна	86,6	99	—1,1
Химия асбоб-ускуналари ва уларнинг запас қисмлари — миллион сўмлик	330	110	31,0
Енгил саноат учун технология асбоб-ускуналари — миллион сўмлик	343	112	35,7
Озиқ-овқат, гўшт, сут ва балиқ саноати учун технология асбоб-ускуналари ҳамда уларнинг запас қисмлари — миллион сўмлик	248	109	20,9
Магистрал тепловозлар — минг от кучи ҳисобида	1998	99	—27,6
Магистрал-электровозлар — минг от кучи ҳисобида	1456	108	112
Магистрал юк вагонлари — минг дона	34,7	97	—1,1
Автомобиллар — минг дона	973	108	73,1
Шу жумладан: юк автомобиллари	344	104	13,9
Енгил автомобиллар	596	110	56,0
Автобуслар	33	111	3,2
Тракторлар: минг дона	274	104	10,2
миллион от кучи	20,4	104	0,8
Трактор прицеплари — минг дона	157	103	5,2
Қишлоқ хўжалиги машиналари — миллион сўмлик	1853	110	171
Шу жумладан: чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машиналари	771	112	81,8
Комбайнлар — минг дона: дон комбайнлари	47,7	116	6,4
Маккажўхори йиғиштириб олувчи комбайнлар	5,2	102	0,1
Картошка йиғиштириб олувчи комбайнлар	4,8	110	0,4
Лавлаги йиғиштириб олувчи комбайнлар	8,7	114	1,1
Силосбоп экин йиғиштириб олувчи комбайнлар	35,4	106	1,9
Пахта териш машиналари (физик бирликларда) — минг дона	3,9	109	0,3
Пресс-подборщиклар — минг дона	13,7	104	0,5
Экскаваторлар — минг дона	19,3	104	0,7
Бульдозерлар — минг дона	24,6	106	1,3
Иморатбоп ёғоч (колхозлар тайёрлаган ёғоч бу ҳисобга кирмайди) — миллион зич куб метр	167	102	3,9
Целлюлоза — миллион тонна	3,3	107	0,2
Қоғоз — миллион тонна	2,6	103	0,1
Картон — миллион тонна	1,7	107	0,1
Цемент — миллион тонна	60	106	3,5
Йиғма темир-бетон — миллион куб метр	56	105	2,7
Шифер — миллиард шартли тахта	3,9	107	0,2
Томга ёпиладиган юмшоқ материал ва изол — миллион квадрат метр	874	105	42
Барча турдаги газламалар — миллион квадрат метр	4992	101	60,2
Шу жумладан: Ип газлама	3334	100,5	15,4
Жун газлама	368	102	5,8
Зиғир толасидан тўқилган газлама	396	97	—11,1
Шойи газлама	744	105	37,8
Тикилган буюмлар — миллиард сўмлик	9,5	105	0,5
Ички трикотаж — миллион дона	481	103	15,5
Устки трикотаж — миллион дона	234	99	—3,3
Чарм пойафзал — миллион жуфт	356	103	10,9
Гўшт (саноатда ишлаб чиқарилган) — миллион тонна	4,4	108	0,3
Колбаса маҳсулотлари — миллион тонна	1,4	105	0,1
Озиқ-овқат бўладиган балиқ маҳсулотлари — шу жумладан балиқ консервалари — миллиард сўмлик	1,8	107	0,1
Мол ёғи — минг тонна	604	96	—24
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулоти (сутга айлантириб ҳисоблаганда) — миллион тонна	12,5	106	0,7
Еғлиқ пишлоқ — минг тонна	292	103	9,0
Ўсимлик мойи — миллион тонна	1,8	96	—0,1
Кондитер маҳсулотлари — миллион тонна	1,7	100.2	0,003
Консервалар — миллиард банка	4,5	109	0,4
Омихта ем — миллион тонна	21	107	1,4
Соатлар — миллион дона	27,1	109	2,1
Чинни-фаянс идишлар — миллион дона	489	108	35,7
Сортли идишлар (шиша ва биллурдан ясалган) — миллион сўмлик	166	117	24,2
Радиоприёмниклар ва радиолалар — миллион дона	4,2	98	—0,1
Телевизорлар — миллион дона	3,5	108	0,3
Холодильниклар — миллион дона	2,8	104	0,1
Кир ювиш машиналари — миллион дона	1,6	108	0.1
Электропилесослар — миллион дона	1,5	96	—0,06
Мотоцикллар ва мотороллерлар — минг дона	510	107	34,0
Велосипедлар ва мотовелосипедлар — миллион дона	2,5	100,9	0,02
Мебель — миллиард сўмлик	2,1	108	0,2

Рангли ва нодир металлар, нефть химияси, нефтни қайта ишлаш маҳсулотларини ва маҳсулотнинг бошқа бир қанча турларини ишлаб чиқариш кўпайди.

Йилнинг биринчи ярмида олтингугурт кислотаси, синтетик ювиш воситалари, проходка комбайнлари, нефть аппаратлар, газлама ва маҳсулотнинг баъзи бир бошқа турларини ишлаб чиқариш плани тўлиқ бажарилмай қолди. Бир қанча ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналари маҳсулотни реализация қилиш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва жамғарма юзасидан белгиланган топшириқни бажармадилар; айрим ҳолларда маҳсулотнинг зарур турларини сифатли қилиб ишлаб чиқариш таъминланмади. Мавжуд ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланишда камчиликлар бор ва хомашё ҳамда материалларни норационал сарфлаш ҳоллари бўлди.

* * *

Илмий-тадқиқот, лойиҳалаш, конструкторлик ташкилотлари ва кўпгина корхоналар **муҳим илмий-техника проблемаларини** ишлаб чиқишни давом эттирдилар.

Ярим йил мобайнида халқ хўжалигида икки миллион ихтиро ва рационализаторлик таклифлари жорий этилди, бу эса бир йилга айлантириб ҳисоблаганда қарийб икки миллиард сўм маблағни тежаш имконини беради.

Прогрессив технологик жараёнларни жорий этиш, ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштиришни амалга ошириш, ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш натижасида корхоналарнинг техника-иқтисодий кўрсаткичлари яхшиланди. Чунончи, электр станцияларда 1974 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан ёқилғи сарфлаш салмоғи 1 процент камайди. Кўмир шахталарида мавжуд тозалаш забойидан бир кеча-кундузда ўртача кўмир қазиб чиқариш 2 процент кўпайди. Қора металлургияда мартен печлар тубининг бир квадрат метридан бир суткада ўрта ҳисобда пўлат олиш 1,2 процент ортди. Цемент саноатида айланма печларнинг бир соатли иш унуми 5 процент, тегирмонларнинг иш унуми эса 4 процент ошди. Тўқимачилик саноати корхоналарида йигириш ва тўқиш асбоб-ускуналарининг иш унуми анча ортди.

Саноат корхоналари буюмларнинг сал кам 1500 янги турларини ўзлаштириб, ишлаб чиқара бошлади. 1975 йилнинг биринчи ярмида конструкциялари эскириб қолган бир қанча машиналар, ускуналар, аппаратлар, приборлар ва бошқа буюмлар ишлаб чиқаришдан олинди.

1975 йилнинг 1 июлигача 25,7 мингта буюмга давлат Сифат белгиси берилди.

Шу билан бирга айрим корхоналар ва ташкилотлар илмий тадқиқот ишлари ҳамда фан ва техника ютуқларидан фойдаланиш планларини тўлиқ бажармадилар.

II. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Колхоз ва совхозлар кўкламги экиш планини ошириб бажардилар. Ҳамма категориядаги хўжаликларда 1975 йилда ҳосил олинадиган қишлоқ хўжалик экинлари **экин майдонлари** 217 миллион гектарга етди. Суғориладиган ва заҳи қочирилган ерларда қишлоқ хўжалик экинлари экадиган майдони кўпайди. Бу йилги шароитда қишлоқ хўжалиги ходимлари пичан ўриш ва ем-хашак тайёрлаш ишларини одатдагидан олдин ўтказмоқдалар, донли экинларнинг ялпи ўрим-йиғимини кучайтириб юбордилар.

Колхоз ва совхозларда чорва туёғи ва парранда кўпайди. Чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва уларни давлат йўли билан харид қилиш ортди.

Колхоз ва совхозларда **маҳсулдор чорва моллар туёғи ва паррандалар** қуйидагича бўлди (миллион бош):

	1974 йил 1 июлгача	1975 йил 1 июлгача
Қорамол	84,0	86,6
Шу жумладан,		
Сигирлар	26,8	27,5
Чўчқалар	54,6	55,6
Қўй ва эчкилар	146,1	146,8
Парранда	558,0	573,3

Колхоз ва совхозларда **чорвачилик маҳсулотлари етиштириш** ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан гўшт 4 процент, сут 2 процент, тухум 9 процент кўпайди.

Ҳамма категориядаги хўжаликларда **чорвачилик маҳсулотларини давлат йўли билан харид қилиш** тўғрисидаги маълумотлар қуйидагилардан иборат:

	1974 йил биринчи ярмида	1975 йил биринчи ярмида
Чорва мол ва парранда (тирик вазнда) — миллион тонна	7,4	7,8
Сут — миллион тонна	28,2	28,8
Тухум — миллиард дона	17,4	18,9

Йилнинг биринчи ярмида чорвачилик маҳсулотларини харид қилиш халқ хўжалик плани ошириб бажарилди.

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базаси янада мустаҳкамланди.

Қишлоқ хўжалигидаги ишларнинг бутун комплексини ривожлантиришга давлат ва колхозлар қарийб 13 миллиард сўм **капитал маблағ** сарфладилар ва капитал маблағларни 1974 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 8 процент кўпайтирдилар. Капитал маблағларнинг умумий ҳажмидан ирригация — мелиорация қурилиши ишига ва мелиорация қилинган ерларни ўзлаштиришга 2,8 миллиард сўм ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 13 процент кўп сарфланди.

Ўтган ярим йил мобайнида қишлоқ хўжалигида қуввати жами 12,2 миллион от кучига эга бўлган 174,5 минг трактор, 123 минг юк ташийдиган ва ихтисослаштирилган автомобиль, 43 мингта дон комбайни, 8,3 мингта лавлаги йиғиштириб олувчи комбайн, 35,3 мингта силосбоп экинлар йиғиштириб олувчи комбайн, 5 мингта маккажўхори йиғиштириб олувчи комбайн ва 6,4 мингта картошка йиғиштириб олувчи комбайн, 3,8 мингта пахта териш машинаси, 94 мингта сеялка, 59,5 мингта минерал ва органик ўғит сочиш машинаси, 8,9 мингта универсал ўғитлагич ва чанглагич машиналар, 13,4 мингта ёмғирлатиш машинаси ва қурилмаси, 15,7 мингта пресс-подборщик, 42,4 мингта универсал юк ортиш машинаси, 26,4 мингта сут соғиш қурилмаси ва кўпгина бошқа машина ҳамда механизмлар етказиб берилди. Қишлоқ хўжалиги 35,4 миллион тонна ёки ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 4 миллион тонна кўп **минерал ўғит**, 1146 минг тонна ёки ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 148 минг тонна кўп **озуқабоп фосфат** олди.

Қишлоқ хўжалигига техника ва минерал ўғитларнинг энг муҳим турларини етказиб бериш плани бажарилди. Пресс-подборщиклар, озуқабоп фосфат етказиб бериш плани тўлиқ бажарилмади.

III. ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Ҳамма турдаги юк транспортининг обороти 2,6 триллион тонна километрга етди ва ўтган йилнинг биринчи ярмига нисбатан 6 процент кўпайди. **Пассажир обороти 341 миллиард** пассажир-километрга етди ва 7 процент ортди.

Транспорт турларида ярим йиллик план қандай бажарилганлигини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин:

	1975 йилнинг 1-ярмида бажарилди	Ярим йиллик планнинг бажарилиш проценти	1975 йилнинг 1 ярмида 1974 йилнинг ярмидагига нисбатан процент ҳисобида
Юк обороти — миллиард тонна километр			
Темир йўл транспорти	1620	102	105
Умум фойдаланишдаги дарё транспорти	89	104	110
Умум фойдаланишдаги автомобиль транспорти	47	102	109
Нефтепровод транспорти	313	102	125
Юк ташиш — миллион тонна			
Темир йўл транспорти	1805	100,1	104
Умум фойдаланишдаги дарё транспорти	195	106	111
Умумфойдаланишдаги автомобиль транспорти	2601	102	108
Нефтепровод транспорти	242	101	109

Денгиз транспорти ички хавзаларда ва чет элларга қатнашда юк ташиш биринчи ярим йиллик планни бажарди. Контейнерларда юк ташиш анча кўпайди; денгиз портларида юк ортиш ва тушириш-бўшатиш ишларини комплекс механизациялаш даражаси ошди.

Ҳаво транспорти. Пассажир обороти, пассажирлар ташиш ва авиацияда ташишнинг умумий ҳажми ярим йиллик планини бажарди. 1974 йилнинг ярмидагига нисбатан пассажир обороти 14 процент, пассажирлар ташиш 9 процент ва авиацияда ташишнинг умумий ҳажми 12 процент кўпайди. Халқ хўжалиги тармоқларида авиациядан фойдаланиш ишлари ошириб бажарилди, шу ишларнинг ҳажми 9 процент ортди.

Темир йўл транспорти. Тошкўмир, кокс нефть юклари, рангли металлар рудаси ва олтингугурт хом ашёси, қора металлар, ёғоч-тахта, цемент, минерал ўғитлар, ғалла юклари ташиш ярим йиллик планини тўла ва ошириб бажарди; торф ва торф маҳсулотлари, темир ва марганец рудаси, флюс, металл конструкциялар, ўтга чидамли материаллар, саноат хом ашёси ва қолиплаш материаллари, донадор шлак ва омихта ем ташиш плани бажарилмай қолди. Контейнерларда юк ташиш ҳажми 4 процент кўпайди. Юк ташишда банд бўлган ходимларнинг меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи ортиғи билан бажарилди ва локомотивнинг ўртача суткалик иш унуми юзасидан белгиланган план бажарилди; юк ташиш таннархи планда белгиланганидан камайди шу билан бирга пассажир обороти ва юк вагонининг ўртача суткалик иш унуми плани бажарилмай қолди. Саноат корхоналарининг шох йўлларида вагонларнинг бекор туриб қолиши ҳали ҳам белгиланган нормадан ошиқдир; кўпгина ҳолларда корхоналар ва ташкилотлар вагонларни тўлғазиб юк жойламасликка йўл қўядилар, етказиб берилган юкларни темир йўл станцияларидан ўз вақтида ташиб олмайдилар.

Дарё транспорти энг муҳим халқ хўжалик юкларини ташиш ярим йиллик планини тўла ва ошириб бажарди: Кемаларда кокс, ёғоч-тахта ташиш, донадор шлак, минерал ўғитлар, ғалла юклари омихта ем ташиш плани бажарилмай қолди.

Умум фойдаланишдаги **автомобиль транспорти** пассажир обороти ярим йиллик планини 101 процент бажарди. Автобусларда пассажирлар ташиш 1974 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 6 процент кўпайди. Юк автомобилларининг иш унуми бирмунча ошди. Халқаро йўлларда автомобиль транспортининг юк ташиши 16 процент ошди.

Алоқа корхоналари. (Почта, телеграф, телефон, радио). Маҳсулотнинг умумий ҳажми юзасидан белгиланган ярим йиллик планини бажарди; 1974 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан алоқа маҳсулотининг ҳажми 8 процент ортди. Транспорт ва алоқа корхоналари ярим йиллик фойда олиш планини бажарди.

IV. ҚАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

Биринчи ярим йилликда давлат капитал маблағлари ҳисобидан 22 миллиард сўмлик ёки ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 7 процент кўп **асосий фондлар** ишга туширилди.

Янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди.

Электро энергетикада турбинали электр станцияларда 1,5 миллион киловаттли янги қувватлар ишга туширилди; Ўрта Осиёдаги энг катта гидро электро станциялардан бири — Тўхтағул ГЭСида биринчи агрегат ишга туширилди; Усть-Илим гидро электростанциясида 240 минг киловаттли тўртинчи гидроагрегат фойдаланишга топширилди, шу электр станциянинг қуввати 960 минг киловаттга етди; Кириши (Ленинград области) ва Рефтинская (Свердловск области) иссиқлик электр станцияларида ҳар бири 300 минг киловаттли турбиналар ишга туширилди.

Нефтни қайта ишлаш, нефть химияси ва газ саноатида Кременчуг, Новогорьковский нефтни қайта ишлаш заводларида ва Шерепов номли Грозний нефтни қайта ишлаш заводида, Омск ва Новоярославль техникавий углерод заводларида, Свердловск шина заводида янги қувватлар ишга туширилди.

Кўмир саноатида «Красноармейская капитальная» шахтасида кўмир сараловчи фабрика билан А. А. Скочинский номли шахтанинг биринчи навбати (Донецк области) ишга туширилди.

Қора металлургияда Қарағанда металлургия комбинатида тўртинчи домна печи, Ғарбий Сибирь металлургия заводида еттинчи кокс батареяси, Новокривой Рогда темир руда концентратлари ишлаб чиқарувчи ва шимолий кончилик саралаш комбинатларида (Днепропетровск области) темир руда ғўлаклари ишлаб чиқарувчи қувватлар ишга туширилди: Стойленский руда бошқармасида (Белгород области) темир руда кавлаб чиқарувчи қувватлар кенгайтирилди.

Рангли металлургияда Тожикистон алюминий заводининг ишга тушириладиган биринчи комплекси фойдаланишга топширилди. Братск алюминий заводининг, Жезқазған Балхаш кончилик металлургия комбинатларининг қувватлари оширилди.

Кимё саноатида «Урал калий» комбинати Соликамск калийли руда бошқармасида, Новомосковск, Актюбинск кимё комбинатларида Балаково кимё заводида минерал ўғит ва ўғит хом ашёси ишлаб чиқарувчи комплекслар, Қрим сода заводида кальцийлаштирилган сода ишлаб чиқарувчи, Котовск (Тамбов области) ва Минск лак бўёқ маҳсулот заводларида лак ва эмал ишлаб чиқарувчи, Житомир кимёвий тола заводида кордга кетадиган капрон тола ва техникавий маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи қувватлар ишга туширилди.

Машинасозликда кенгайтириш ва реконструкция қилиш, техника жиҳатидан қайта қуроллантириш ҳисобига Старокраматорск машинасозлик заводининг, Куйбишев номли Коломна тепловозсозлик заводининг, Петрозаводск қоғоз ясовчи оғир машинасозлик заводининг, Запорожье арматура заводи ва бошқа ишлаб турган бир қанча корхоналарнинг қувватлари оширилди.

Бинокорлик материаллари саноатида Павлодар картон-руберойд заводи, «Сухолож цемент» комбинатининг цемент заводида (Свердловск области) технологик линия ишга туширилди.

Енгил ва озиқ-овқат саноатида ишлаб турган бир қанча корхоналарнинг қувватлари, жумладан Қирғизистон тўқимачилик комбинати, Могилев шойи комбинати, Елец кўн заводи (Липецк области) ва Богданович чинни-фаянс заводи (Свердловск области), Конибодом мой экстракция заводи (Тожикистон ССР)нинг қувватлари оширилди. Ленкоранда (Озарбайжон ССР) консерва комбинати ишга туширилди.

БАМ — Тинда янги темир йўл линиясида иш ҳаракати очилди. Бу линиянинг Байкал — Амур темир йўл магистрали қурилишидаги ишларни янада авж олдиришда муҳим аҳамияти бор.

Қишлоқ хўжалигида давлат маблағлари ва колхозларнинг маблағлари ҳисобига 650 минг ўринли қора мол боқиладиган, 615 минг бош чўчқа, 1 миллион қўй боқиладиган чорвачилик бинолари ва 4,3 миллион ўринли паррандахоналар битказилиб, фойдаланишга топширилди. Давлат маблағлари ҳисобига 0.8 миллион товуқ боқиладиган паррандачилик фабрикалари ҳамда йилига 1,5 миллион бош паррандани гўштга етказувчи паррандачилик фабрикалари қурилди, 1 миллион тоннадан зиёд дон сиғадиган элеваторлар, «Союзсельхозтехника» системасининг ташкилотларида йилига 13 минг шартли капитал ремонт ишларини бажарувчи ремонт корхоналари бир йўла 150 минг тонна минерал ўғит, заҳарли дори ва оҳак материал сақланадиган омборлар фойдаланишга топширилди.

Давлат ва колхозларнинг маблағлари ҳисобига фойдаланишга топширилувчи суғориладиган янги ерлар 300 минг гектарни ва заҳи қочирилган ерлар 270 минг гектарни ташкил этди. 3,6 миллион гектар ер яйловларига сув чиқарилди, мавжуд суғориладиган майдонларнинг 140 минг гектарида ернинг мелиоратив аҳволини яхшиловчи ҳамда 140 минг гектар чамаси майдонда суғориш системаларини қайта тузиш ишлари ўтказилди.

Шу билан бирга умуман халқ хўжалигида йилнинг биринчи ярмида асосий фондларни ишга тушириш плани бажарилмади. Айрим ишлаб чиқариш қувватларининг ишга туширилиши таъминланмади.

Халқ хўжалигига давлат **капитал маблағлари** сарфи 42,4 миллиард сўмни ташкил этди, ёки ўтган йилнинг биринчи ярмидагидан 9 процент кўп бўлди.

Умуман халқ хўжалиги бўйича **пудрат ишлари** ярим йиллик плани 100,6 процент бажарилди. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ишлар ҳажми 7 процент кўпайди.

Қурилишда **меҳнат унумдорлиги** 1974 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 5,7 процент кўпайди.

Қуйида айрим министрликлар бўйича пудрат ишлари планининг бажарилиши, шу ишлар ҳажми ва меҳнат унумдорлигининг ўсиш суратлари берилади:

	Жами пудрат ишлари ҳажми ярим йиллик планининг бажарилиш проценти	1975 йилнинг 1 ярмида 1974 йилнинг 1 ярмига нисбатан процент ҳисобида: Пудрат ишлари ҳажми бўйича	1975 йилнинг 1 ярмида 1974 йилнинг 1 ярмига нисбатан процент ҳисобида: Меҳнат унумдорлиги бўйича
СССР оғир индустрия корхоналарини қуриш министрлиги	96	104	106.1
СССР Саноат қурилиши министрлиги	96	104	104,6
СССР Қурилиш министрлиги	96	104	105,6
СССР Қишлоқ қурилиши министрлиги	98	106	105,3
Транспорт қурилиши министрлиги	102	105	101,5
Нефть ва газ саноати корхоналарини қуриш министрлиги	101	110	106,9
СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	102	108	106,3
СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	100,9	114	107,4
СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги — жами	106	107	106,2
Шу жумладан субпудрат шартномалари бўйича	99.5	103	

Колхозлараро қурилиш ташкилотлари бажарган ишларнинг ҳажми 10 процент кўпайди.

Ўтган ярим йилда қурилиш техника даражасини янада ошириш ишлари давом эттирилди. Тўла йиғма қурилиш ишлари ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 11 процент кўпайди. Енгил бетон конструкциялар, катта ўлчамдаги лист асбоцемент қопламали конструкциялар, прогрессив қозиқ турларини қўлланиш кўпайди.

Қурилиш монтаж ишларининг **таннархи** 0,5 процент арзонлашди. Пудратчи қурилиш-монтаж ташкилотларининг **фойдаси** 11 процент кўпайди.

Шу билан бирга кўпгина қурилиш монтаж ташкилотлари пудрат ишлари, меҳнат унумдорлигини ошириш планларини, фойда ва қурилиш монтаж ишлари таннархини арзонлаштириш планларини бажармади.

V. ХАЛҚ ТУРМУШИНИНГ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИНИ ВА МАДАНИЙ ДАРАЖАСИНИ ОШИРИШ

Халк хўжалигидаги **ишчи ва хизматчиларнинг сони** ярим йил мобайнида ўрта ҳисобда 100 7 миллион кишига етди ва ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 2,4 миллион киши ёки 2,5 процент кўпайди.

1975 йилда ишчи ва хизматчиларнинг минимал иш ҳақини ойига 70 сўмгача ошириш, шунингдек халқ хўжалигининг ишлаб чиқариш тармоқларида ишловчи ходимлар ўртача хақ олувчи категорияларининг тариф ставкалари ва мансаб окладларини кўпайтириш давом эттирилмоқда. Биринчи ярим йил мобайнида бу тадбир Вологда, Новгород, Псков, Днепропетровск, Запорожье ва Харьков областларида амалга оширилди ҳамда РСФСР марказий районининг деярли барча областларида бошлаб юборилди. Мамлакатнинг ана шу районларида ишлаб чиқариш тормоқларидаги ишчи ва хизматчиларнинг минимал иш хакини ошириш билан айни бир вақтда ойига 70 сўмгача ва 70 сўм миқдорида иш ҳақи олувчи барча ишчи ва хизматчилардан солик олиш тўхтатилади ҳамда ойига 90 сўмгача ва 90 сўм миқдоридаги иш ҳақидан олинадиган солиқ ставкалари камайтирилади.

Ишчи ва хизматчиларнинг пул билан оладиган ўртача ойлик иш ҳақи 144,5 сўмга етди ва 1974 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 3,7 процент кўпайди. Ижтимоий истеъмол фондларидан олинадиган тўловлар ва имтиёзлар ҳам қўшиб ҳисобланганида иш ҳақи 195 сўмга етди ва 3,8 процент ортди.

Колхозчилар меҳнатига тўланадиган ҳақ 4 процент ошди.

Аҳоли ижтимоий истеъмол фондидан олаётган тўловлар ва имтиёзлар 42 миллиард сўмга етай деб қолди ва ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 7 процент кўпайди.

Улуғ Ватан уруши инвалидларининг ва ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар оилаларининг моддий-маиший шароитлари яхшиланди.

Йилнинг биринчи ярмида **аҳолининг омонат кассаларига қўйган омонатлари** 5,6 миллиард сўм миқдорида кўпайди.

Давлат ва кооператив савдосида **чакана савдосининг товар обороти** 100,2 миллиард сўмликка етди ва ўтган йилнинг биринчи ярмига нисбатан 7,3 процент кўпайди. Чакана товар оборотининг ярим йиллик плани 100,9 процент бажарилди.

Давлат ва кооператив савдосида **айрим молларни сотилиши** қуйидагича ўзгарди:

	Ярим йил мобайнида 1974 йилнинг биринчи ярмига нисбатан сотилган моллар процент ҳисобида		Ярим йил мобайнида 1974 йилнинг биринчи ярмига нисбатан сотилган моллар процент ҳисобида
Нон маҳсулотлари	103	Пайпоқлар	102
Гўшт ва гўшт маҳсулотлари	109	Чарм пойафзал	110
Балиқ ва балиқ маҳсулотлари	101	Чинни-фаянс ва шиша идишлар	121
Мол ёғи	107	Совун	106
Ўсимлик мойи	102	Синтетик кир-ювиш воситалари	105
Маргарин	98	Мебель	108
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари	106	Холодильниклар	95
Пишлоқ	105	Кир ювиш машиналари	102
Тухум	108	Электр пилесослар	100
Қанд	105	Соатлар	113
Кондитер маҳсулотлари	104	Фотоаппаратлар	110
Чой	109	Мотоцикл ва мотороллерлар	100
Картошка	100	Велосипед ва мотовелосипедлар	103
Сабзавот	106	Радиоприёмник ва радиолалар	127
Мева ва цитрус маҳсулотлари	101	Телевизорлар	105
Усти-бош, ички кийим ва газламалар	107	Енгил автомобиллар	110
Трикотаж буюмлар	106		

Товар обороти ва мол сотиш кўпайиб бораётганлигига қарамай, аҳолининг шу моллардан айримларига ошиб бораётган эхтиёжи ҳали тўла-тўкис қондирилгани йўқ.

Совет Иттифоқининг **ташқи савдо обороти** 23,8 миллиард сўмликка етди ва ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 26 процент кўпайди.

Аҳолига **кўрсатиладиган маиший** хизматлар ҳажми 1974 йилнинг 1 ярмидагига нисбатан 9 процент, шу жумладан қишлоқ жойларда 12 процент ортди. Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми юзасидан белгиланган план бажарилди.

Давлат корхоналари ва ташкилотлари ҳамда уй-жой кооперативлари жами (фойдали) саҳни 28 миллион квадрат метрдан кўпроқ бўлган **600 мингта шинам квартирани қуриб битказиб, фойдаланишга топширдилар.** Бундан ташқари колхозлар ва аҳоли ўз маблағлари ҳисобига ҳамда давлат кредити ёрдами билан кўп миқдорда ҳам квартиралар ва якка тартибда уйлар қурдилар.

Давлат капитал маблағлари ҳисобига 115 минг бола ўқийдиган умумий таълим мактаблари, 75 минг ўринли мактабгача тарбия муассасалари ва бошқа маданий-маиший объектлар ишга туширилди. Шу билан бирга уй-жой ва маданий-маиший қурилиш плани бажарилмай қолди.

Шаҳарлар ва қишлоқларни янада ободонлаштириш ишлари ўтказилди. Ярим йил мобайнида сал кам 1,8 миллионта квартира **газ билан таъминланди.**

Халқ маорифи ва маданиятни ривожлантиришда янги муваффақиятларга эришилди. Қарийб 90 миллион киши таълимнинг ҳар хил турларига жалб этилди. Уларнинг 49 миллиондан кўпроғи барча турдаги умумий таълим мактабларида, 4,8 миллиони олий ўқув юртларида, 4,5 миллиони ўрта махсус ўқув юртларида таълим олди. Салкам 5.3 миллион киши саккиз йиллик мактабни битириб чиқди, 4.4 миллион йигит-қиз маълумот олди. Ўрта маълумот олганлардан 1,2 миллион киши кечки ва сиртқи ўқув юртларини ҳамда ҳунар-техника билим юртларини тамомлаб чиқди.

1,9 миллион мутахассис халқ хўжалигига юборилди, улар орасида олий маълумотли 700 мингдан ортиқ инженер, врач, ўқитувчи, агроном, экономист ва бошқа мутахассис ҳамда қарийб 1,2 миллион ўрта махсус маълумотли мутахассис бор.

Аҳолига медицина ёрдами кўрсатиш ва аҳолининг уюшиб дам олиши яхшиланди. Касалхона муассасаларидаги ўринлар, санаторийлар, дам олиш уйлари, пансионатлар за туристик базалардаги ўринлар кўпайди.

Совет Иттифоқи аҳолисининг умумий сони 1975 йил 1 июлда 254.3 миллион кишига етди

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ

АКТИВ ЙИҒИЛИШИ

УРГАНЧ, 19 июль. (ЎзТАГ). Бугун Хоразм область партия хўжалик активининг йиғилиши бўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVIII пленумининг қарори ва КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун пахтакорларнинг социалистик мусобақасини авж олдириш соҳасида область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида Хоразм область партия комитетининг секретари Х. Матрасулов доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари область қурувчиларининг беш йиллик топшириқларини муваффақиятли тугаллаш ва партия XXV съезди шарафига олинган мажбуриятни бажариш соҳасидаги вазифалари тўғрисида область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Курдиннинг докладини ҳам муҳокама қилдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов нутқ сўзлади.

Сирдарё область Ворошилов районидаги Свердлов номли колхознинг М. Урозалиева бошлиқ биринчи бригада аъзолари бу йил ҳар гектар ердан 50 центнердан пахта олиш учун курашмоқдалар. Суратда: бригадир М. Урозалиева бўлиқ кўсакли ғўзаларни кўздан кечирмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ШАРАФЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

АБИТУРИЕНТ-75

СОВЕТ мактаби ўқитувчиси! Бу — шарафли касб! Айни чоғда масъулиятли касб! Ўқитувчининг олижанoблигига қойил қолиб, тан бермаган, унга меҳри тушмаган одам топилмаса керак, албатта. Чиндан ҳам, халқимиз ўз фарзандларини муаллимга ишониб топширади. Бу мамлакатимизнинг келажаги унинг қўлида деган сўз. Ўқитувчи ўзининг билими, тажрибаси, куч-ғайратини ёш авлодга хат-савод, ҳаёт ҳақиқатини ўргатишдек хайрли ишга бағишлайди. Шу боисдан ҳам уни ҳамма ҳурмат қилади. Жамиятимизнинг ҳар бир аъзоси бу касб эгаларидан бир умр миннатдор ва қарздор.

Мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш, ижтимоий муносабатларни такомиллаштириш, ҳар томонлама камол топган шахсни шакллантиришда, шунингдек, умумий ўрта таълим системасига ўтишни тугаллашда совет мактаби ўқитувчиси роли муттасил ошиб бормоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг таъбири билан айтганда, **«Совет мактаби шунчаки ўқимишли кишилар тарбиялаб бериш билан чекланмайди, у ўз ўқувчиларининг сиёсий жиҳатдан саводли бўлиб, коммунизм иши йўлида жонбозлик билан курашадиган ғоявий эътиқодли кишилар бўлиб етишишлари учун жавобгардир».**

Республикамизда педагог кадрлар тайёрлайдиган тўнғич олий ўқув юртларидан бири Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти профессор ва ўқитувчилари партия ва ҳукуматимизнинг ана шу кўрсатмаларига амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Яқинда бу илм даргоҳи ўзининг 40 йиллик юбилейини нишонлайди.

Институт тарихига назар ташлайлик:

40 йил муқаддам — 1935 йилда 320 кишидан иборат контингент билан ташкил топди;

ўша кезлари тўққиз кафедра иш бошлади;

илм даргоҳи дастлабки беш йил мобайнида 2 мингга яқин педагог кадрлар тайёрлади, уларнинг 60 проценти маҳаллий миллат вакиллари эди;

урушгача студентларнинг сони 4 минг нафарга яқин (сиртқи бўлимда таълим олувчилар билан) эди. Ўқитувчилар сони эса 245 кишига етди.

Ҳозир институтда:

15 мингдан зиёд студент таълим олмоқда;

тўққиз факультет ва тайёрлов бўлими, 40 дан ортиқ кафедра мавжуд;

600 дан ошиқ профессор-ўқитувчи студентларга таълим бермоқда;

дарслар ўзбек, рус, қозоқ ва татар тилларида олиб борилмоқда;

ўрта мактаб ва мактабгача болалар муассасалари учун олий маълумотли кадрлар тайёрланмоқда.

Дарҳақиқат, Ўрта Осиё ва Қозоғистондаги бу йирик илм маскани шонли йўлни босиб ўтди. Партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлиги туфайли кейинги йилларда институт камол топмоқда. Ўқув ва ишлаб чиқариш базалари кенгайтирилди, янги ўқув корпуси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Замонавий тажриба кабинетлари ва лабораториялар, спорт майдончалари студентлар хизматида. Катта илмий кутубхонада студентларнинг билим олишлари учун барча қулайликлар яратилган. Бу ерда 900 минг томдан ортиқ китоб сақланмоқда.

Институтда йирик олимлар ёшларга устозлик қилишмоқда. Улар орасида СССР Педагогика фанлари академиясининг академиги, профессор С. Ражабов, СССР Педагогика фанлари академиясининг мухбир аъзоси, филология фанлари доктори М. Асқарова, тарих фанлари докторлари З. Нуриддинов ва С. Носирхўжаев, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби Н. Маллаев, Ўзбекистон ССР халқ рассоми М. Набиев, педагогика фанлари кандидати К. Қосимова ва бошқалар бор. Улар ўзларининг бой билимлари ва тажрибаларини ишга солиб, юқори малакали мутахассислар тайёрлашда самарали меҳнат қилмоқдалар.

Шу кунларда институт кошонаси ёшлар билан гавжум. Республикамизнинг турли чеккаларидан келган йигит ва қизлар ўзлари танлаган ихтисослик бўйича ҳужжатларини топширмоқдалар. Қабул комиссиясининг иши қизғин. Бўлажак студентларнинг ҳужжатлари пешма-пеш қабул қилиб олинмоқда. Абитуриентларни қизиқтирувчи саволларга жавоб берувчи махсус группа ишлаб турибди.

Биз қабул комиссияси масъул котиби Олимжон Асанов билан учрашдик.

— Бу йил институтга 1225 студент қабул қилинади, — деди у. — Ҳозирнинг ўзидаёқ ана шу миқдордан кўп ҳужжатлар қабул қилдик. Бугун-эрта абитуриентлар учун консультацияларни бошлаб юборамиз. Бунинг учун консультациялар рўйхатлари тузилиб, дарс олиб борувчи ўқитувчилар состави тасдиқланган.

— Бу йил қандай янги бўлимлар очилди?

— Ўзбек тилида дарслар олиб бориладиган география, педагогика техникумини битирганлар учун ўқиш муддати уч йил бўлган бошланғич таълим методикаси курсларига студентлар қабул қилинмоқда. Бундан ташқари рус тилида ўқийдиганлар учун педагогика ва психология, дефектология бўлимлари очилди.

Институтга қабул бўсағасида «Очиқ эшиклар куни» ўтказилди. Унда абитуриентларнинг саволларига факультет деканлари ва ўқитувчилар жавоб беришди.

Ҳаяжонли кун яқинлашмоқда! 1 августда биринчи имтиҳон! Абитуриентлар ўзлари танлаган ихтисослик бўйича имтиҳон топширадилар. Муқаддас касб — педагогликни танлаган йигит ва қизларга оқ йўл!

Ҳ. СУЛТОНОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БУГУН — МЕТАЛЛУРГЛАР КУНИ

ҒОЛИБЛАР САФИДА

МАШҲУР МЕТАЛЛУРГ, СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ ВЕНИАМИН РОДИОНОВИЧ ПОДВИГИН ВА УНИНГ ҲАМКАСБЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ

В. И. Ленин номли орденли Олмалиқ кон-металлургия комбинати бошқармасига киришимиз билан, чап томондаги портретлардан бири диққатимизни тортди. «В. Р. Подвигин». Қаердадир эшитганмиз — таниш фамилия.

— Вениамин Родионович, — нимандир сўрамоқчи бўлганлигимизни сезгандай гап бошлади корхона партия комитетининг секретари Т. Исмоилов. — Комбинатимиз фахри. Мамлакатнинг энг илғор кончи металлургларидан бири. Қалмоққир конида экскаватор экипажининг бригадири.

...Қалмоққирда биринчи учраган кишидан:

— Подвигинни қандай топсак бўлади? — деб сўраган эдик, меҳмонлигимизни пайқаб, англашилмовчиликни тузатди:

— Қайси бирини сўраяпсизлар? Подвигинларнинг бутун оиласи шу ерда ишлайди.

— Вениамин Родионовични.

— Ҳу анави экскаваторда.

Эллик ёшлар чамасидаги, елкадор В. Р. Подвигин бироз хафа кўринарди.

— Тинчликми, Вениамин Родионович?

Ҳа, бугун икки соат вақтни кўкка совурдик, — деди у чўнтагидан папиросини чиқараркан. — Сменачим экскаваторни менга бузуқ двигатели билан топширибди. Шуни бошида айтганида-ку, олам гулистон эди. Ишга вақтлироқ келиб, тузатиб олардик. Рулга ўтириб, моторни юргизаман, қани ўт олса...

— Рапорт ёздингизми?

— Йўқ, у ёшлик қилган. Қўрқитиш ёки жазолаш билан хатосини англатиш қийин. Насиҳат қилдим. Биз қазиб бераётган маъданни мис, рух, қўрғошин эритувчилар орзиқиб кутаётганликларини ётиғи билан тушунтирдим. Ишимиздаги ҳар бир узилиш комбинатнинг зиммасига олган юксак социалистик мажбуриятларини бажаришига тўсиқ бўлиши мумкинлигини алоҳида таъкидладим. Унга хатосини тузатиш учун шунинг ўзи етади.

Шунда:

— Корхонамизда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Вениамин Родионович Подвигин сингари ўз касбининг моҳир усталари, беш йиллик зарбдорлари, новатор ишчилар, жонкуяр мураббийлар жуда кўп, — деган гапи хотиримизга келди, партком секретарининг. — Мана шундай фидокор кончи ва металлургларнинг жонбозликлари туфайли комбинат шуҳратига шуҳрат қўшилаётир. Тўққизинчи беш йиллик белгиловчи йили Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққан комбинатимизга КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг эсдалик байроғи берилиши кончи-металлургларни янги зафарларга руҳлантириб юборди.

Ўзбекистон рангли металлургиясининг фахри бўлмиш Олмалиқ кон-металлургия комбинати коллективида халқимиз ҳаётидаги тарихий воқеаларни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишдай ажойиб анъана бор. 1975 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли тугаллаш учун саноат, қурилиш, транспорт ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилган олмалиқликлар маҳсулот реализация қилиш планига қўшимча суратда 3 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олишди.

...Совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган Буюк Ғалабасининг 30 йиллиги яқинлашмоқда эди. Олмалиқлик кончи-металлурглар имконият ва ички резервларини қайта хомчўт қилиб чиқишди.

— Ватанга пландан ташқари бир неча миллион сўмлик металл етказиб берамиз!

Айтилган сўз — отилган ўқ! Олмалиқликлар корхона, цех, участка ва бригадалар ўртасида социалистик мусобақани авж олдириб, қаҳрамон шаҳарлар шарафига зарбдор меҳнат вахтасида турдилар. Ҳар бир ишчи, ҳар бир металлург, ҳар бир кончи бутун куч ва ғайратини, билими ва тажрибасини кам маблағ сарфлаган ҳолда кўп ва сифатли маҳсулот тайёрлашга бағишлади. Натижасими? Чакки эмас! Комбинат Қозоғистондаги Ачисой полиметалл комбинати билан ўзаро мусобақада биринчи квартал якунларига кўра ғолиб чиқди. Бошқа мисол. Металлургия саноати ишчилари касаба союзи Марказий Комитети президиуми эса М. Дубинин бошлиқ флотаторлар бригадасини Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топди.

КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми коллективни янги марраларга руҳлантириб юборди. Комбинатда йиллик планга қўшимча 7 миллион 300 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш ҳаракати авж олиб кетди.

Янги, учинчи оширилган мажбуриятни адо этишга, учинчи чўққини эгаллашга коллективнинг кучи етадими? Аввало, улар ҳар томонлама ўйлаб кўрилганми, ҳисоб-китоб қилинган реал имкониятлардан келиб чиқиб қабул қилинганми?

Бу саволларга:

— Ҳа, — деб жавоб беришмоқда олмалиқликлар.

Меҳнат унумдорлиги эса пландагига нисбатан 2,3 ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 7 процент ўсди.

— Бу, мажбуриятдагидан уч марта кўп, — дейишмоқда фахрланиб олмалиқликлар.

Бутуниттифоқ металлурглар кунини янги зафарлар билан кутиб олган олмалиқликлар шу кунларда КПСС XXV съезди шарафига зарбдор ўн кунликлар ўтказишяпти. Шонли Ленин партиясининг ҳар бир съезди шарафига бағишланган ўн кунликларда Вениамин Подвигин, экскаватор машинисти Эргаш Пўлатов, пармалаш дастгоҳининг машинисти Турдиали Абдураимов, проходкачилар бригадаси бошлиғи Мингарай Баев, флотатор Валентин Корнейчук, пармаловчилар бригадири Иван Горюшколар пешқадамлик қилишмоқда.

Комбинатда оширилган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашда рационализатор ва ихтирочиларнинг роли катта бўляпти. Мис фабрикаси бош механигининг ўринбосари Э. Салбиев, мис эритиш фабрикаси слесарлар бригадаси бошлиғи С. Зубков, майдалаш фабрикасининг цех бошлиғи А. Рожков, рух цехининг эритувчиси Г. Полуторний ва бошқалар шу кунгача етти юзга яқин таклиф киритишди. Шуларнинг кўпи ишлаб чиқаришга жорий этилиб, бир миллион сўмга яқин иқтисодий фойда берди.

Олмалиқ металлурглари мамлакатимиздаги турдош корхоналар коллективлари билан мусобақалашиб, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли адо этиш ва партия XXV съездини меҳнатда янги зафарлар билан кутиб олиш учун барча куч ва имкониятларини ишга солмоқдалар. Бу ҳақда олмалиқлик машҳур кончи-металлург, экскаваторчилар бригадасининг бошлиғи Вениамин Подвигин ва унинг мамлакатимиздаги бир гуруҳ ҳамкасблари билан биргаликда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга ёзган мактубида ҳикоя қилинган.

...Комбинатдан хайрлашиб чиққанимизда, қуёш қизғиш барқаш тусига кириб, ғарб томон оққан эди. Тошкентга қайтарканмиз, Олмалиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. Муҳамедовнинг қуйидаги сўзларини эсладик:

— Партия XXV съезди шарафига қизғин давом этаётган мусобақада шаҳар корхоналари орасида кон-металлургия комбинати коллективи ғолиблар сафида бормоқда. Коллектив бунга ишлаб чиқаришга ижодий ёндашаётгани, иш натижаларига танқидий назар билан баҳо бераётгани, меҳнат самарадорлигини ва маҳсулот сифатини ошириш йўлларини тинмай қидираётгани туфайли эришаётир.

Э. ХУЖАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ГАЗ ҚУВУРИ

БУДАПЕШТ. Оренбург билан СССРнинг ғарбий чегараси ўртасидаги қурилаётган халқаро газ қувурини барпо қилишда қатнашадиган венгер мутахассисларининг биринчи группасини Будапештдаги парадлар майдонида тантанали кузатиб қўйиш маросими бўлди.

70 кишидан иборат бўлган бу биринчи группада мамлакатнинг кўпгина қурилиш ташкилотларидан келган жуда яхши мутахассислар бор. Газ қувури қурилишида ҳаммаси бўлиб 3 минг нафар венгер мутахассислари қатнашади.

ЙЎЛЛАР КЕНГАЙМОҚДА

ПРАГА. Чехословакия ҳаво йўллари компанияси (ЧСА)га қарашли ички ва халқаро йўлларнинг узунлиги жами 100 минг километрдан ошиб кетди. Мана шу ҳаво йўлларида «ЧСА»га қарашли совет ҳаво кемалари йилига 1 миллион 600 мингдан кўпроқ пассажир ва кўп тонналаб юк ташимоқда. Бу компаниянинг юк ташиш йўллари ва ҳажми муттасил кенгаймоқда. Шу билан бир вақтда, ЧССРга учиб келаётган хорижий компанияларнинг самолётлари ҳам кўпаймоқда.

АВТОТРАНСПОРТ ХОДИМЛАРИ КУНИ

УЛАН-БАТОР. Монголия Халқ Республикасининг автомобиль транспорти 50 ёшга тўлди. Мамлакатдаги автотранспорт ташкилотларининг ҳаммаси юбилей вахтасида туриб ишлаб, биринчи ярим йилнинг план топшириқларини ошириб бажардилар: автотранспортнинг 13 минг нафар ходимлари Монголия бешинчи беш йиллигининг планларини муддатидан олдин бажариб бўлишди.

Монголия автомобиль транспортини барпо қилиш ва ривожлантиришга Совет Иттифоқи катта ёрдам бермоқда. Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан Монголия Халқ Республикасида асфальт-бетон ва авторемонт заводлари, ремонт устахоналари, йўллар, кўприклар қурилди.

(ТАСС).

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ КОСМОНАВТЛАРГА МУРОЖААТИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Космик орбитада «Союз» билан «Аполлон» муваффақиятли туташганидан сўнг АҚШ президенти Ж. Форд биргалашиб учишда қатнашаётган Америка астронавтлари билан совет космонавтларига радио орқали табрик сўзлари билан мурожаат қилди.

Президент космонавтлар қилган машаққатли ишга ғоят қойил қолганлигини изҳор этди, космосда муваффақиятли туташиш билан уларни табриклади ва учиш муваффақиятли тугашини тилади.

Сизнинг учишингиз, — деди у, — бешовлон учунгина эмас, шу билан бирга халқаро ҳамкорлик ишида тарихий аҳамиятга эга бўлган ва юксак даражада самарали шу эксперимент муваффақиятли чиқишини таъминлаш учун уч йил мобайнида биргалашиб ишлаган Америка ва Совет минг-минглаб олимлари ва техникавий мутахассислари учун ҳам ғоят муҳим воқеа ва эришилган ниҳоятда жиддий ютуқ бўлди.

Мамлакатларимиз ўртасида космосдаги шу фойдали ҳамкорлик эшигини очишимиз учун кўп йил керак бўлди. Шу биринчи биргалашиб учиш туфайли мумкин бўладиган шундай космик парвозлар маълум даражада одатдаги ишга айланадиган кун узоқ эмаслигига аминман.

Биз ҳаммамиз эсон-омон қайтиб келасиз деб умид қиламиз. Эришган муваффақиятларингизни зўр қизиқиш билан кузатиб турамиз ва парвозингизни тугатганингиздан сўнг Ерда сиз билан яна суҳбатлашиш имконияти насиб бўлади деган умиддамиз.

УМУМЕВРОПА КЕНГАШИДА

ЖЕНЕВА, 18 июль. (ТАСС). Ҳал этилмай қолган охирги масалаларни Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш иккинчи босқичининг ишловчи органларида келишиб олиш ниҳоясига етказилмоқда.

Бугун иккинчи комиссия экономика, фан ва техника, атроф муҳитни ҳимоя қилиш соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги якунловчи ҳужжат текстини тайёрлаб, тахт қилиб қўйди. Энг кўп қулайлик бериш режимини қўлланиш савдони ривожлантиришга хайрли таъсир ўтказиши тўғрисидаги муҳим модда келишиб олинди.

Координация комитети кенгашнинг учинчи, якунловчи босқичини Ҳельсинкида ўтказиш билан шуғулланувчи ишловчи группанинг докладини тасдиқлади.

ЯҚИН ШАРҚДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). БМТ Бош секретари К. Вальдхайм Яқин Шарқдаги аҳволни «жиддий ва ҳамон хатарли бўлиб қолмоқда» деб таърифлади.

У бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида гапириб, Яқин Шарқда мустаҳкам ва узоқ давом этадиган тинчликни ўрнатиш манфаатларини кўзлаб, бу райондаги можарони ялпи бартараф қилиш зарурлигини яна айтди. БМТ Бош секретари Яқин Шарқ проблемасини музокаралар асосида, шу жумладан Яқин Шарққа бағишланган Женева сулҳ конференцияси доирасида сиёсий йўл билан бартараф қилишга эришиш учун куч-ғайрат сарфлашни давом эттиришга даъват этди.

Миср Араб Республикаси бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри И. Фаҳмий БМТ Бош секретари номига йўллаган хат муносабати билан Яқин Шарқдаги аҳволни қараб чиқиш учун БМТ Хавфсизлик Кенгаши яқин кунлар ичида тўпланажагини К. Вальдхайм маълум қилди. Илгари хабар қилинганидек, МАР ҳукумати ана шу хатда Синай ярим оролидаги БМТ фавқулодда кучларининг вазифалари тўғрисидаги масала юзасидан ўз нуқтаи назарини баён қилиб берди. БМТ фавқулодда кучларининг ваколат муддати шу йил 24 июлда тугайди. Хатда таъкидланганидек, башарти Хавфсизлик Кенгаши Исроилнинг шу кучлардан Араб территорияларини оккупация қилишни давом эттириш ва Яқин Шарқда «на уруш, на тинчлик» ҳолатини сақлаб туриш учун фойдаланишдан иборат тактикасига қарши чоралар кўрмайдиган бўлса, Миср шу кучлар мандатининг узайтирилишига рози бўлмайди.

М. ДОВУДНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ҚОБУЛ, 18 июль. (ТАСС). Афғонистон республикасининг давлат бошлиғи ва Бош министри Муҳаммад Довуд Афғонистонда Республика тузуми ўрнатилганлигининг икки йиллиги муносабати билан радио орқали гапириб, Афғонистоннинг ташқи сиёсати блокларга қўшилмаслик, актив ва ижобий бетарафлик, жаҳоннинг барча тинчликсевар мамлакатлари билан тинч-тотув яшаш асосларига қурилмоқда, деди.

Афғонистон Республикаси, деди у, тинчлик ва халқаро хавфсизликни сақлаб қолишга, мамлакатлар ўртасида самарали ҳамкорликни мустаҳкамлашга, ривожлантиришга ҳамда кенгайтиришга интилмоқда ва бунинг учун курашмоқда. Биз фақат тинчлик вазияти ҳамда хавфсизлик ва осойишталик шароитидагина миллий юксалишга эришиш ва халқларнинг яйраб-яшнаши учун шарт-шароит тайёрлаш мумкин, деган принципиал фикрда қаттиқ ва оғишмай турибмиз.

Иқтисодий, техникавий ва бошқа соҳаларда дўст мамлакатларнинг турли ташкилотлари билан тузилган битимлар, шунингдек дўст мамлакатлар билан алоқаларни кенгайтиришга ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга интилаётганлигимиз, деди Афғонистон давлатининг бошлиғи, Афғонистон актив ва тинчликсевар сиёсат ўтказаётганлигининг яна бир далилидир.

Сўнгра Афғонистон давлатининг бошлиғи кейинги икки йил ичида социал соҳаларда республика эришган муваффақиятларга батафсил тўхталиб ўтди.

Афғонистон республикасининг ҳукумати, деди М. Довуд, ҳаётий муҳим ислоҳотларни амалга ошириш чораларини кўрмоқда. Бу йил хўжаликни ривожлантиришга давлат томонидан сарфланадиган капитал маблағларнинг умумий миқдори ўтган йилдагидан икки баравар ошиб кетади, бу эса кейинги йилларда мисли кўрилмаган ҳолдир.

М. Довуд шуни ҳам айтиб ўтдики, кейинги вақтларда қишлоқ хўжалик маҳсулоти кўпайиб бораётганлиги кўриниб турибди. Электр энергия ишлаб чиқариш кўпайди, алоқа тармоқлари кенгайди. Социал ва иқтисодий ривожланишнинг етти йиллик плани ишлаб чиқилмоқда. Бу план икки юздан кўпроқ объектни ўз ичига олади. Дўст давлатлар бераётган ёрдам, деди у, Афғонистон экономикасини ривожлантиришга ёрдам берди ва ёрдам бераверади.

Пировардида М. Довуд уқтириб айтдики, бутун халқ фидокорона меҳнат қилмаса, муҳим тараққиётга эришиб бўлмайди. Бу шундай бир ягона йўлдирки, афғон халқи бу йўлдан бориб ўзининг асрий қолоқлигини тугата олади ва порлоқ келажак томон бора олади.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ БЕЛГРАД.

СССР билан ЮСФР ўртасидаги туристик алоқалар йил сайин кенгаймоқда. Шу йил бошлангандан бери Белградга 15 мингдан ортиқ совет туристи бориб келди. Совет гражданларининг кўпчилиги Адриатика денгизи соҳилида ҳордиқ чиқарди. Югославиянинг бошқа районларида бўлди.

◆ ЛОНДОН.

Ширакайф ҳолда автомашина ҳайдайдиган шоферларга нисбатан жуда қаттиқ чоралар кўрилади, деди Буюк Британия транспорт министри Жон Гилберт. У матбуот конференциясида гапириб, Англия йўлларидаги бахтсиз ҳодисаларнинг энг кўп қисми шоферларнинг маст ҳолда бўлганлиги оқибатида содир бўлмоқда. «Маст шофер жуда хатарли жиноятчи деб ҳисобланиши лозим», — деди Ж. Гилберт.

◆ САН-ТОМЕ.

Шу йил 12 июль куни мустақиллик олган Сан-Томе ва Принсипи Демократик Республикасида миллий тарих ва санъат музейи ташкил этилмоқда Сан-Томе шаҳридаги музей кўргазмасига беш аср давомида Португалиянинг мустамлакаси бўлиб келган шу ороллар бой санъатининг намуналари, халқ усталарининг асарлари, тарихига оид ноёб ҳужжатлар қўйилади.

◆ ЖАКАРТА.

Индонезияда шу йилнинг биринчи ярмида тирикчилик қиммати салкам 7 процент кўтарилди, деди ҳукумат вакили. Ўтган ҳафтанинг ўзида асосий истеъмол молларининг нархи яна бир ярим процент, гуруч нархи 2 процентдан зиёд ошди. Гуруч нархининг ошиб бораётганлиги «қимматчилик давом этаётганлигининг ўзига хос барометридир».

◆ ЛИМА.

Ёш деҳқонларнинг Куско шаҳри яқинидаги Урнос деган жойда бўлиб ўтган биринчи миллий слёти қатнашчилари Перуда амалга оширилаётган туб социал-иқтисодий ўзгартишларни қўлаб-қувватладилар. Делегатлар ёш деҳқонларнинг мамлакатдаги революцион ўзгартишларда иштирок этиши масалаларини муҳокама қилдилар. Меҳнаткаш деҳқонларнинг турмуш шароитини яхшилаш проблемаларини кўриб чиқдилар, шунингдек қишлоқ ёшларининг мафкуравий ва маданий савиясини ошириш тадбирларини белгиладилар.

Слёт иштирокчилари маҳаллий реакция кирдикорларини қораладилар. Улар ўз тенгдошларини революцион ғалабаларни ҳимоя қилишга ҳамда Перу қишлоғидаги социал-иқтисодий ўзгартишлар жараёнини чуқурлаштириш ва кенгайтириш учун фидокорона курашишга чақирдилар.

(ТАСС).

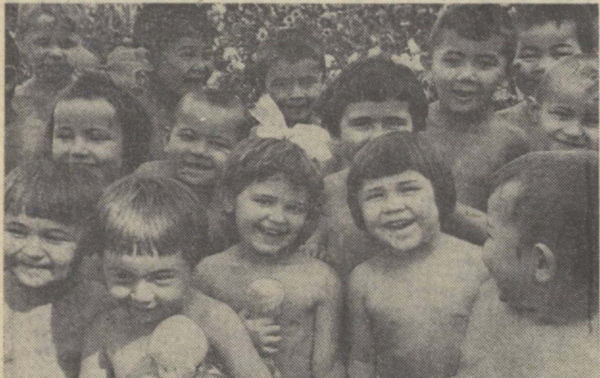

БОЛАЛАР ФАРОҒАТДА

Шаҳардаги мактабларнинг сўлим боғлари ва оромбахш тоғ бағридаги пионер лагерларида бахтиёр болаларимизнинг ёзги дам олиши кўнгилли ўтаётир. Улар учун бу ерларда ҳамма нарса муҳайё. Шунинг учун ҳам ҳаётимиз гулларининг ҳар бир куни хушчақчақ ўтаётир.

А. Вайнштейн, С. Безносов, Н. Васильник фотолари.

МАШИНАЛАР — ДАЛАДА

ГУЛИСТОН. Гулистон районидаги Алишер Навоий номли колхоз пахтакорлари чеканка қиладиган машиналарни далага олиб чиқдилар. Сиддиқ Баратов ва Қўлдош Бердиёров бошлиқ бригадаларда механизаторлар кунига ҳар бир агрегат билан 9-10 гектар майдондаги ғўза чеканка қилинмоқда. Бу — нормада белгилангандан анча кўп.

Райондаги бошқа хўжаликларнинг деҳқонлари ҳам ғўзани танлаб чеканка қилишга киришдилар. (ЎзТАГ).

ИЗЛАНИШ САМАРАЛАРИ

Ҳар йили почта ходимларининг қўлидан қарийб 9 миллиард хат, 40 миллиард газета ва журнал, 900 миллион посилка, 700 миллион пул переводи ва пенсия ўтади. Ҳар ўн йилда почта муомала ҳажми икки баравар кўпайиб бормоқда.

Шунинг учун алоқа хизматларини анча кенгайтириш ва аҳолига хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш почта ходимларининг биринчи навбатдаги вазифаси ҳисобланади. Уни бажариш учун фан ва техниканинг энг янги ютуқларидан фойдаланиш, ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлашни жорий этиш зарур. Халқаро «Связь-75» кўргазмасининг совет бўлимида очилган «Почта алоқаси» экспозицияси мамлакатимизда шу соҳада нима ишлар бажарилаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилади.

Бир қанча катта-катта шаҳарлар ва курорт зоналарида «Автомат почта» автоматлашган алоқа пунктлари ишлаб турибди. Бу ерда буюртма хатни жўнатишга атиги бир неча секунд вақт кетади. Конверт, марка, газета ва журналларни ҳам шунчалик тез харид қилиш, телефон орқали бошқа шаҳар билан гаплашиш мумкин. Автоматларга атиги битта киши хизмат қилади. Бундай алоқа пунктларининг самарадорлиги жуда юқори бўлиб, шулардан бири виставкада кўрсатилмоқда. Яқин йилларда мамлакатимизда камида уч мингта «Автомат почта» ташкил этилади.

Почтани қўлдан ўтказиш жараёнида ҳам автоматлаш жорий этиляпти. Махсус линия хатни қўлда ёзиб ўтказишга нисбатан меҳнат унумдорлигини тўрт баравар оширишга ҳамда хиллаш узелида 60га яқин кишини бошқа ишга ўтказишга имкон беради. Яқин вақтларда почта индексларини конвертга туширувчи машиналар кўплаб ишлаб чиқарила бошлайди. Хизмат хатлари кўп корхоналар ва муассасаларда бу машина кенг кўламда қўлланади.

Газета тойлайдиган линия ҳам қизиқтирарли. Бу линия шу операцияни икки баравар тезлаштиришга ҳамда кечки ва тунги вақтларда газета тойлаш билан банд бўлган минглаб кишиларни бошқа ишларга ўтказиш имконини беради. Хатларни хиллайдиган, уларнинг «юзини» ўнглаб қўядиган, марка устидан муҳр урадиган, хатларни қоплайдиган машиналар алоқа корхоналарининг ҳозирги ва келажагидан иборат. Совет бўлимида шу машиналар билан ҳам танишиш мумкин.

Почта ходимларига энг янги техника воситалари хизмат қиляпти. Бу нарса уларнинг алоқа хизматини янада ривож топтиришларига, тўққизинчи беш йиллик план қўйган вазифаларни бажаришларига имкон беради. Ҳозир мамлакатимизда 85 мингдан ошиқ алоқа корхоналари почта хизматларини бажаряпти. Бундай почта тармоқлари бошқа бирон мамлакатда йўқ.

(ТАСС).

„ПАХТАКОР“ГА НИМА ЕТИШМАЯПТИ?!

БИРИНЧИ ДАВРА ЯКУНЛАРИГА ДОИР

Футбол бўйича мамлакат биринчилиги учун олий лига командалари ўртасидаги XXXVII чемпионатнинг биринчи даврасн тугади. Командаларнинг ҳаммаси 15 тадан учрашув ўтказдилар. Фақат бултурги олтин ва кумуш медаль совриндорлари — Киевнинг «Динамо» ва Москванинг «Спартак» командалари ўзаро куч синашмадилар. Бу учрашувнинг «Пахтакор» командаси учун, яъни унинг, афсуски, эгаллаган 14-ўрни, мавқеига ҳеч қандай алоқаси йўқ. Шунинг учун ҳам биринчи давра якунларидан сўнг севимли командамиз ҳақидаги айрим фикр ва мулоҳазаларимизни бемалол баён қилсак бўлаверади.

Яқингинада бўлиб ўтган 13-турдан сўнгги «Пахтакор» мухлисларининг олам-олам қувончи ва шодлиги узоққа чўзилмади. Бу йилги турнир пешқадами «Динамо» командаси устидан Киевдаги ғалабадан кейин «Кичкина деманг бизни» деб мағрурланиб юрган, бўлғуси тур ўйинларига катта умид боғлаган ишқибозлар афсусланиб, таажжубда қолишди. Улар «пахтакорчилар ҳақиқатан ҳам «кичкина» экан, бўлмаса ўз майдонида ворошиловградлик футболчилардан сурункасига икки марта «калтак еб», биллур кубокдан умидини узгани етмагандек, чемпионатнинг муҳим икки очкосини ўз қўли билан «Заря» командасига тутқазиб юборармиди» деган маънода бўйинларини эгиб юрибдилар.

Давранинг охирги турида Донецкдаги мағлубиятдан сўнг эса 14-ўринга сирғаниб тушган команданинг тўплар нисбати ҳам кўнгилдагидек эмас. Гапни чўзишнинг нима ҳожати бор, мусобақа жадвалининг ўзи аҳволни кўзгудек намоён қилиб турибди-ку:

МУСОБАҚА ЖАДВАЛИ

(15 июлга бўлган маълумот)

	У.	Ю.	Д.	М.	Т.	О.
1. «Динамо» К	14	9	3	2	27—13	21
2. «Арарат»	15	8	2	5	19—15	18
3. «Шахтер»	15	7	3	5	26—18	17
4. «Днепр»	15	6	5	4	22—18	17
5. «Динамо» Тб.	15	7	3	5	19—16	17
6. «Заря»	15	6	5	4	20—17	17
7. «Карпати»	15	5	6	4	20—17	16
8. «Динамо» М.	15	5	6	4	13—11	16
9. «Черноморец»	15	5	5	5	14—17	15
10. «Спартак»	14	4	6	4	9—10	14
11. ЦСКА	15	4	6	5	14—16	14
12. «Торпедо»	15	4	5	6	20—20	13
13. «Локомотив»	15	3	7	5	11—13	13
14. «Пахтакор»	15	5	3	7	16—21	13
15. «Зенит»	15	4	3	8	14—26	11
16. СКА	15	2	2	11	11—27	6

Хўш, «Пахтакор»нинг мавқеи нақадар ночор эканлигига ишонч ҳосил қилдингизми? Яхшилаб зеҳн солинг, каттароқ бир қадам ташласа, ленинградликлар ҳам унга етиб олади-я...

Фақат Ўзбекистондангина эмас, балки Ўрта Осиё республикаларидан олий лигада қатнашаётган ягона команданинг аҳволи нима учун шундай ночор? Команда гоҳ «Политотдел», гоҳ «Қизил Ўзбекистон» каби донгдор коллектив хўжаликлар оталигида бўлиб келяпти. Хашаматли спорт иншооти — марказий «Пахтакор» стадиони улар ихтиёрида. Минг-минглаб ишқибозлар команда учун «жонларини бериш»га ҳам тайёр. Фақат ишқибозларгина эмас, бутун республика спорт ташкилотларининг нигоҳи ва диққат-эътибори унга қаратилган. Шуларнинг ҳаммаси кишини, беихтиёр, «Пахтакор»га нима етишмаяпти» деган хаёлга олиб боради.

Тўғри, команда состав жиҳатидан жуда ёш. Лекин А. Азизхўжаев, Ю. Пшеничников, Г. Красницкий каби машҳур ўйинчиларни етиштириб берган тажрибали команда ҳам. Ахир, Уругвайнинг машҳур «Насьонал» командаси устидан қозонилган ажойиб ғалабани унутиш мумкинми?! «Пахтакор» Москва командалари учун «чақилмайдиган ёнғоқ» деган ибораларни марказий газеталарнинг спорт шарҳларида бир неча марта ўқиганмиз. Шундай экан, бу йил Москвадаги «Спартак» ва «Динамо» командалари билан беллашувда қайд қилинган 2:0 ҳисобидаги мағлубиятларни, қолаверса Тошкентдаги учрашувда ЦСКА командасига 1:3 ҳисобида ютқазиб қўйилганлигини нима билан изоҳлаш мумкин?

Кўп вақтлардан бери, «Пахтакор»нинг ҳимояси бўш, деган мулоҳазалар қулоққа чалинарди. Шунга қарамай. «меҳмонларнинг ҳимоячилари юксак санъатларини намойиш қилиб, ўз дарвозаларининг даҳлсизлигини сақлаб қолдилар» деган гапларни радиорепортажлардан кўп марта эшитдик, ҳимоячи Могильнийнинг майдондаги жонбозликларини ўз кўзимиз билан кўриб қизғин олқишладик. Майли, команданинг ҳимоя чизиғини бўшроқ деб ҳам фараз қилайлик. Команда капитани Исоқов, СССР терма ва олимпия командаларининг аъзолари бўлмиш ёш ва талантли ҳужумчиларимиз Фёдоров билан Хадзипанагисларнинг маҳорати нима учун пасайиб боряпти?

Тўғри, ҳозирги замон футболида рақиб дарвозасига тўп йўналтириш анча мураккаб бўлиб қолди. Айниқса, олий лига командаларининг ҳимоя чизиғи анча мустаҳкам. Ҳужумчининг маҳорати шундай вазиятда ҳам ҳамиша тўп киритиш учун изланишдадир. Ўзининг ажойиб ўйинлари билан кўп маротаба ишқибозларнинг олқишларига сазовор бўлган команданинг диспетчери Михаил Ан эса ҳатто ўн бир метрлик жарима тўпини ҳам дарвозага тўғри йўналтиролмагани ҳаммага маълум. Бунинг устига, бир вақтлар ўзининг ҳалол ўйини билан эътибор қозонган «Пахтакор»нинг ҳозирги айрим ўйинчилари ғирромлик йўлига ўтиб олиб, арбитрларнинг кетма-кет огоҳлантиришларига дучор бўлмоқдалар.

Юқоридаги нуқсонларнинг содир бўлаётганига асосий сабаб шуки, командада тартиб-интизом анча бўшашиб кетган. Ишқибозлар катта умид боғлаган, команда составида ўсиб-улғайиб маълум даражада обрў қозонган Варюхин, Филатов каби ўйинчилар ўзбошимчалик, манманлик йўлига ўтиб кетдилар. Ўзларини кибри-ҳаводек билиб, раҳбарларнинг фойдали маслаҳатларига қулоқ солмай қўйдилар. Бизни ташвишга солаётган нарса шуки, бу ёшлар ҳам, Эркин Абдураимов билан бўлгани каби, ўз келажаклари билан қалтис ҳазил қилиб, мухлисларнинг назаридан тушиб қолмасалар яхши эди. Биз ана шу тўғри йўлдан адашган футболчиларга машҳур чарм тўп усталари, ҳозирда эса спорт бўйича масъул лавозимларда ишлаётган Н. Симонян, В. Иванов, В. Лобановский, Л. Яшин, В. Понедельник, О. Базилевич, В. Каневский ва бошқалардан ибрат олишни маслаҳат берардик.

Хуллас, командадаги жиддий нуқсонлар — жисмоний тайёргарликнинг сустлиги, шижоат, фидойилик, масъулият ҳиссининг етишмаслиги кўзга яққол ташланиб турибди. Ветеранларнинг муносиб ўринбосарларини етиштирувчи «Пахтакор»нинг дублёрлар состави эса жуда қониқарсиз ўйнаётгани ҳам фикримизнинг далилидир.

Яқинда «Пахтакор»нинг тренерлари Г. Красницкий, Ҳ. Раҳматуллаев ва футболчилар иштирокида бўлиб ўтган Ўзбекистон футбол федерациясининг (бошлиғи ўртоқ Ф. Норхўжаев) йиғилишида команданинг ҳозирги аҳволи атрофлича муҳокама қилинди. Йиғилиш вазиятни соғломлаштириш юзасидан тегишли чора-тадбирлар белгилади.

Ҳа, «Пахтакор»нинг бугунги кундаги аҳволи ҳаммани безовта қиляпти. Шунинг учун ҳаракатни ҳозирдан қилмоқ керак. Кейин афсусланиб юришнинг фойдаси йўқ. Борди-ю, аҳвол шундай давом этаверса, бултурги 8-ўринда қолиш у ёқда турсин, ҳозирги 14-ўриндан ҳам пастга кетиш ҳеч гап эмас. У ҳолда биринчи группадаги дўстлар ҳол-аҳволидан бир оз хабар олиб, яна олий лигага қайтиш нақадар мушкул эканлигини пахтакорчилар ҳам, уларнинг раҳбарлари ҳам жуда яхши биладилар.

Бир вақтлар «Пахтакор» тажрибасиз бўлса ҳам, шижоати, юрагидаги ўти билан «манаман» деган командаларни енгарди. Ҳозир-чи? Тажрибаси бор, техник ва тактик томонлари ҳам ёмон эмас. Фақат масъулиятни тўла ҳис этиб, берилиб, ёниб, шахсий маҳоратни ҳамжиҳатлик билан уйғунлаштириб ўйнаш керак. «Пахтакор»нинг анъанавий шиори — «Ўз майдонида ютқазмаслик»ни қалбга тугиб олиш лозим (агар ЦСКА ва «Заря»га ўз уйида ютқазмаганида жадвалнинг 3-поғонасидаги команда билан тенглашган бўларди).

«Пахтакор»нинг ўйинчилари, тренерлари, республика спорт комитетидаги масъул ўртоқлар команданинг мавқеини яхшилаш учун тезда принципиал, конкрет чоралар кўрадилар, деган умиддамиз.

Бугун марказий «Пахтакор» стадионида иккинчи давра ўйини бошланади. Львовнинг «Карпати» командаси билан бўладиган учрашув «Пахтакор» учун яна бир синов бўлади. Бу мусобақада пахтакорчиларга муваффақият тилаймиз.

Командамиз ўз мавқеини тиклайди, юз минглаб ишқибозларини хурсанд қилади, «Пахтакор» деган шарафли номни улуғлайди. Бунга ишончимиз комил. Иккинчи даврада янги ютуқлар сенга ёр бўлсин, «Пахтакор»!

Т. УНАБОЕВ,
А. МАЪЗУМОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг футбол шарҳловчилари.

ЎРОҚДА ЙЎҚ...

Якшанба. Наманган шаҳрининг марказий колхоз бозори одатдагидек гавжум. Бозорчилар орасида ҳалол меҳнати эвазига етиштирилганноз-неъматини сотиш ниятида бу ерга келган деҳқонлар оз эмас. Онда-сонда бўлса-да, чайқовчилар ҳам учраб қолади. Деҳқон беш-ўн тийиннинг юзига бормайди. Бир тийин устида ўмбалоқ ошадиган олиб-сотарнинг кўзи олазарак. Бундайларга астойдил тикилиб қолсангиз борми, ранги ўчади, оёқлари қалтирайди. Қаранг, ана шундайлардан бири ғалла растасини бошга кўтариб, харидор чақиряпти:

— Келиб қолинг, Ўзган девзирасининг укаси! Гуруч эмас, мой ейсиз! Сотаман-у, кетаман!

АЖАБ САВДОЛАР

Йигитнинг бақириб-чақириши ҳамманинг ғашига тегди. Ёнгинасида савдо қилиб турган бир деҳқон ота кесатди:

— Ука, намунча! Бемаҳал қичқирган хўрозга ўхшайсиз-а! Гуруч керак одам сиз чақирмасангиз ҳам олаверади.

Иккинчи деҳқон секингина сўради:

— Ука, бу дейман, шолингиз роса бўлган экан-да! Икки-уч бозордан бери гуруч сотишдан қўлингиз бўшамай қолди?

Бу гаплардан юрагига ғулғула тушган бозорчи йигит ҳар замон-ҳар замонда раста атрофида пайдо бўлиб қоладиган шериги Убайдулла Абдуллаевни имлаб, гапирди:

— Ишимиз чатоқ бўлмаса дейман, Убайдулла ака. Ёнимдагилар сезиб қолишганга ўхшайди.

— Шулардан қўрқяпсанми? Қаерликсиз, дейишса, «Гулистон» совхозиданман дегин. Биласан-ку, ўша ерда шоли етиштирилади.

Убайдулланинг гаплари Адашали Исомиддиновни яна дадиллаштириб юборди. Тағин бақириб-чақиришга тушди. Ҳар килосидан 50 тийиндан қолиб турибди-ку, бақириб-чақирмасинми?!

Кунларнинг бирида икки гуручфуруш Жийдакапа қишлоғидаги абжувоз ёнида пайдо бўлишди. Улар машинада гуруч келтиришган эди. Абжувозчи Солибой Тўйчиев ҳар қоп тайёр гуруч устига 10-13 килограммдан шоли қипиғини қўшиб, роса аралаштирди. Шу куннинг эртасига Адашали яна Наманган бозорида пайдо бўлди.

— Келиб қолинг, Ўзган девзирасининг укасига!

Ҳар ким экканини ўради. Уйчи районидаги «Гулистон» совхози умумий овқатланиш корхонасининг мудири Убайдулла Абдуллаев билан шу корхона хизматчиси Адашали Исомиддиновларнинг сирлари фош бўлди. Энди бу ёғи қандай бўларкин?

О. ЖУМАНАЗАРОВ.

Редактор ўринбосари
Х. ЕДГОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
21 июлда
ФАРҒОНА ШАҲАР СТАДИОНИДА
22 июлда
МАРҒИЛОН ШАҲАР СТАДИОНИДА
23 июлда
ҚЎҚОН ШАҲАР СТАДИОНИДА
24 июлда
КИРОВ РАЙОН (БЕШАРИҚ) СТАДИОНИДА
КПСС XXV съезди олдидан

«САНЪАТ БАЙРАМИ»

ҚАТНАШАДИЛАР:
ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИ.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ҳаким НИШОНОВ.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, ҚҚАССР халқ артисти — Гулшод ОТАБОЕВА, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Олмахон ҲАЙИТОВА, Жуманазар БЕКЖОНОВ, Дилафруз ЖАББОРОВА.

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Шерали ЖУРАЕВ, Ортиқ ОТАЖОНОВ, Фотима БАРАТОВА, Ойхон ЕҚУБОВА, Азиза ТЎЛАГАНОВА, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Нина ТЯГНИБИДНАЯ.

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Салоҳиддин ТУХТАСИНОВ.

Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ билан Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

КОНЦЕРТ КЕЧ СОАТ 7 ДА БОШЛАНАДИ.

Билетлар сотилмоқда.

МУАССАСАЛАР ВА КОРХОНАЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Республика стенография ва машинкада ёзув курслари муассасалар ва корхоналарда секретарь типидаги ходимларга тобора ошиб бораётган талаб ва эҳтиёжларни инобатга олиб, муассасалар ва корхоналарнинг маъмуриятлари йўлланмаси билан ўқитишнинг турли қисқартирилган муддатларда шартнома асосида қўшимча равишда ўқувчиларни қабул қилишни лозим топди.

СЕКРЕТАРЬ-МАШИНИСТКА ВА СТЕНОГРАФИСТКАЛАР ТАЙЁРЛАШ КУРСЛАРИГА ЎЗ ХОДИМЛАРИНГИЗНИ ЮБОРИШИНГИЗНИ СЎРАЙМИЗ.

Адрес: Тошкент шаҳар, 3-уй, Олмазор кўчаси, 174-уй, (Бешёғоч, Комсомол кўли ёнида) Телефон 44-30-61.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.35 — ТОШКЕНТ. 18.40 — «Кичкинтой». 19.10 — Бугун — металлурглар куни. 19.20 — «Ахборот». 19.35 — Студентлик — олтин даврим. 20.00 — Футбол: «Пахтакор» — «Карпати» 20.50 — «Ахборот» 21.10 — Дон Кихот болалари (бадиий фильм) 22.25 — Илғорлар минбари. 22.40 — Концерт. 23.20 — Экран хандаси. 24.00 — МОСКВА. «Зақт». 00.30 — Футбол: «Динамо» (К) — «Арарат». 01.15 — Концерт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телеспектакль. 10.55 — Ўқув кўрсатуви. 11.25 — Телетеатр. 12.55 — Концерт. 13.30 — Киноэкран янгиликлари. 14.00 — Концерт. 18.35 — МОСКВА. 20.00 — Телефильм. 21.00 — Янгиликлар. 21.25 — Мультфильмлар. 21.40 — Киносаёҳатчилар клуби. 22.40 — Цирк майдонида. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.35 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ғалати қиз (11.00, 14.00, 17.00, 20.00), Қувиш (12.00, 15.00, 18.00, 21.00) — «ҚОЗОҒИСТОН».

Маккеннанинг олтинлари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Сенинг, шошмай тур! (8 қисм) — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Италиянликларнинг Россиядаги ғаройиб саргузаштлари — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Контрабанда — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Садоқат — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Тухмат қурбони — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Мукофот — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

ҚАРШИ ШАҲРИДАГИ 42-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1975—76 ўқув йилига
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти республика пахта тозалаш заводларига қуйидаги мутахассисликлар бўйича юқори малакали ишчи кадрлар тайёрлайди: лаборант (ўқиш муддати — 1 йил), жинчи-линтерчилар (1 йил), газ пайвандчилар (1.5 йил), машина ва ускуналарнинг созловчилари (1 йил), электромонтёрлар (1 йил).

БИЛИМ ЮРТИГА 17—25 ЁШЛИ, ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртидаги ўқиш муддати узлуксиз меҳнат стажига киради.

ДАРСЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртига қабул қилинганлар 30 сўм стипендия ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, автобиография, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида гувоҳнома ёки аттестатнинг асл нусхаси, мактаб ёки иш жойидан характеристика, турар жойидан справка, соғлиги ҳақида медицина справкаси (286-форма), 3х4 см. катталикда 8 дона фотосурат.

Билим юрти адреси. Қарши шаҳар, Хонобод шоссеси. Телефон: 63-20.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими Давлат комитети

ТОШКЕНТ ШАҲАР 40-ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1975-76 ўқув йили учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Автомобиллар ремонти бўйича слесарлар, енгил автомобиллар ремонти бўйича слесарлар (ўқиш муддати — 1 ва 2 йил), бўёқчилар ва дурадгорлар (ўқиш муддати — 2 йил), дурадгорлар, ташқи тармоқлар бўйича слесарь-сантехниклар (ўқиш муддати 1 йил).

БИЛИМ ЮРТИГА КАМИДА 8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 14-17 ЯРИМ ЁШЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига қабул қилинганлар — кунига 3 маҳал овқат, форма кийими ва махсус кийим билан таъминланадилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 33 процентн берилади.

Ўрта маълумотли ўқувчиларга ҳар ойда 30 сўм стипендия берилади. Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртини тугатганлар Тошкент шаҳридаги автобазаларда, ёғочсозлик заводларида, мебель фабрикаларида ва қурилишларда ўз мутахассисликлари бўйича ишлайдилар.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, аттестат ёки маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, соғлиги тўғрисидаги справка, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат, характеристика, таржимаи ҳоли, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар Луначарский шоссеси, 69-уй (1, 4, 20, 41, 62, 69, 74-автобуслар, 17-троллейбус, 13, 22-трамвайларнинг «Партия мактаби» бекати). Телефонлар: 66-09-96, 66-09-98.

САМАРҚАНД ОЛИЙ АВТОМОБИЛЬ ҲАРБИЙ ҚЎМОНДОНЛИК БИЛИМ ЮРТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта ўқитувчи ва ўқитувчи — сиёсий иқтисод.

КОНКУРС МУДДАТИ — 20 АВГУСТГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Ўзбекистон ССР, 703056, Самарқанд — 56.

2-«ЎЗСЕЛЬСПЕЦСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ РЕМОНТ-МЕХАНИКА ЗАВОДИГА

слесарлар, ғувуксозлар, металл конструкцияларнинг йиғувчилар; газ-электр пайвандчилар, темирчи юкчилар, бўёқчилар, автогенчилар

КЕРАК

Ишчиларга завод транспорти хизмат кўрсатади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС 700.000 ГСП. Тошкент «Правда Востока» кўчаси № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР

Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.